

HET MEMORIEBOEK

VAN HET

VOORMALIGE KAPITTEL

VAN DEN

H. GEEST

TE ROERMOND,

DOOR

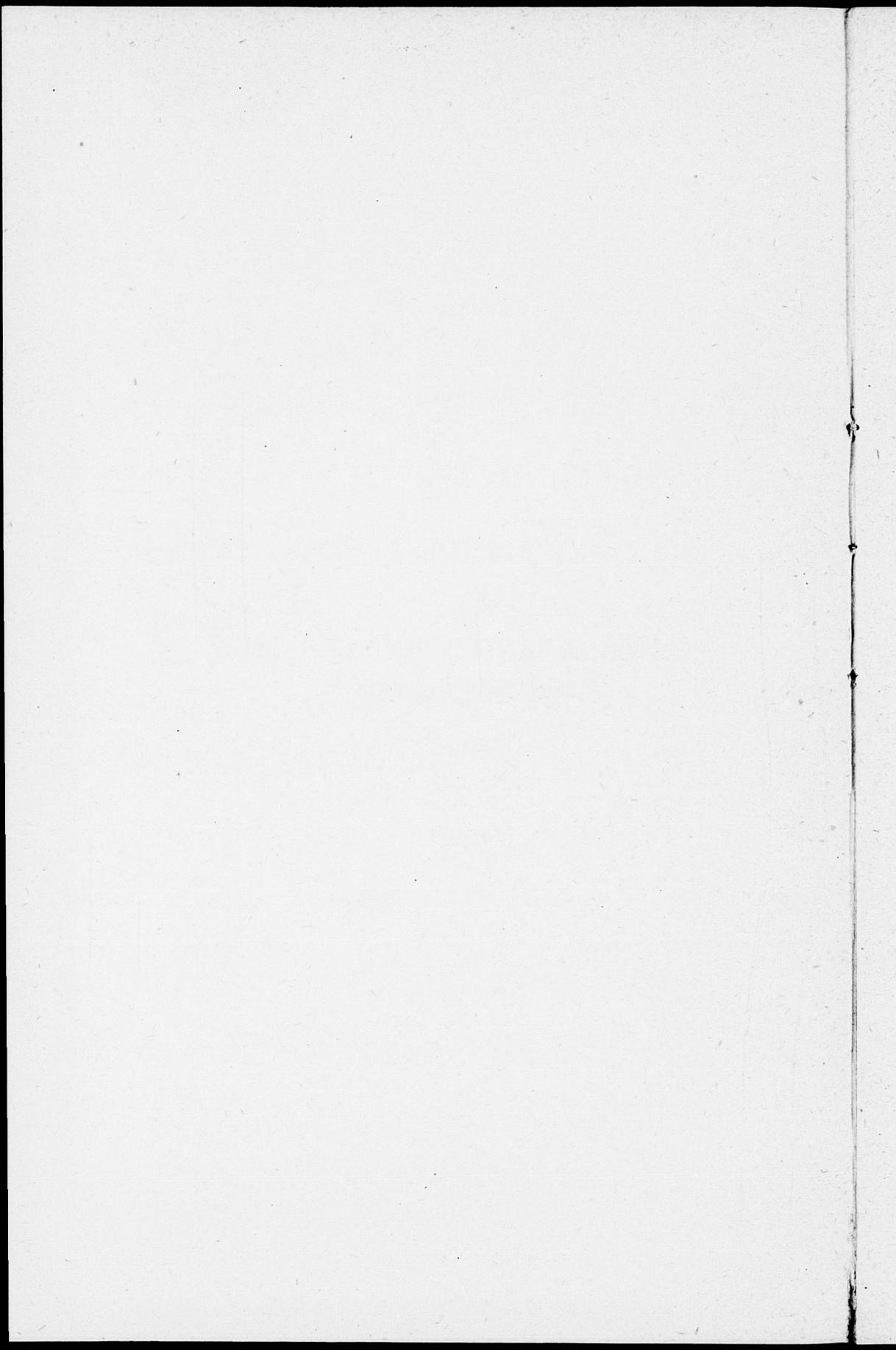
J. B. SIVRÉ,

RIJKS- EN GEMEENTE-ARCHIVARIS TE ROERMOND.

ROERMOND,

GEDRUKT BIJ J. J. ROMEN EN ZONEN.

HET MEMORIEBOEK
VAN HET
**VOORMALIGE KAPITTEL VAN DEN H. GEEST
TE ROERMOND.**

BIBLIOTHEEK UNIVERSITEIT UTRECHT

2944 917 4

ALV-Vak 150
423

HET MEMORIEBOEK

VAN HET

VOORMALIGE KAPITTEL

VAN DEN

H. G E E S T

TE ROERMOND,

DOOR

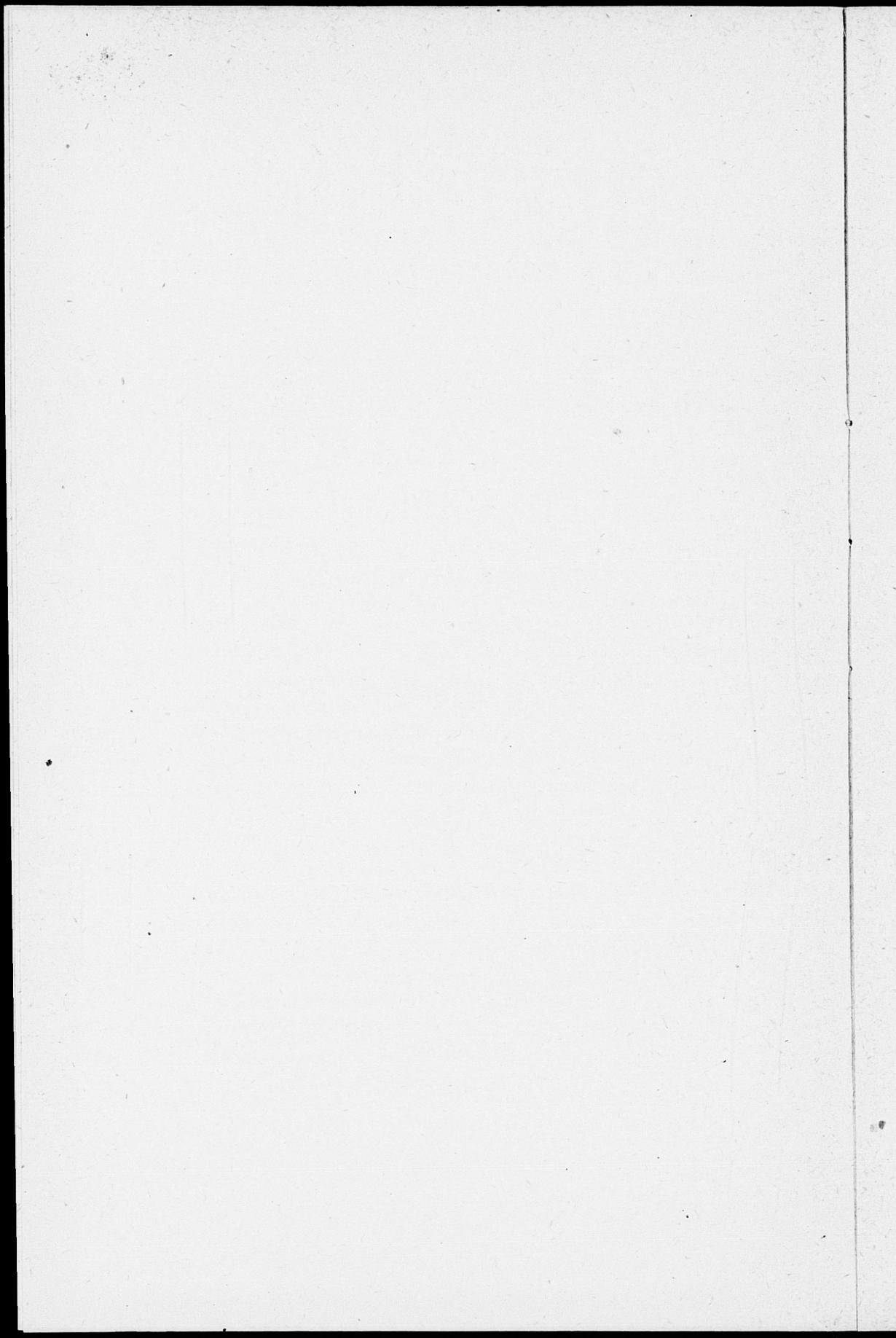
J. B. SIVRÉ,

RIJKS- EN GEMEENTE-ARCHIVARIS TE ROERMOND.

ROERMOND,
GEDRUKT BIJ J. J. ROMEN EN ZONEN.

Provinciebibl.
Minderbroeders
ALVERNA - GLD

HET MEMORIEBOEK

VAN HET

voormalige kapittel van den H. Geest TE ROERMOND.

Het kapittel , waarvan wij thans het memorieboek of *liber anniversariorum* , zoo als de titel luidt , in het licht geven, had zich in de tweede helft der IXe eeuw uit Utrecht te St. Odiliënberg (destijds St. Petersberg genaamd) gevestigd.

Dit was geschied ten gevolge van eenen inval der Noormannen, die, na Utrecht in 857 belegerd en ingenomen te hebben , de St. Martinuskerk aldaar geheel verwoest en een gedeelte harer kanoniken gedood hadden. Hungerus , destijds bisschop van Utrecht, had zich met groote moeite en slechts van eenige zijner kanoniken vergezeld door de vlugt kunnen redden en zich naar Lotharius II begeven , die toen in de Benedictijner abdij te Prüm , waarin zijn vader , keizer Lotharius overleden was , vertoefde. Deze vorst, innig bewogen met het lot van de Utrechtsche kerk en haren kerkvoogd , gaf gaarne gehoor aan de klachten van Hungerus , die door Guntharius, bisschop van Keulen en hofkapelaan ondersteund werden en schonk hem bij diploma gedagteekend op 2 Januarij 858 het ter eere van den H. Petrus gebouwde klooster Berg , in de Maasgouw bij de rivier de Roer gelegen, waarin hij met zijne

overgeblevene kanoniken troost en veiligheid zoude vinden (1).

Alhoewel dit domkapittel, eenige jaren later toen de tijden rustiger waren geworden naar Utrecht terugkeerde, zoo bleef echter te Odiliënberg een seculier kapittel gevestigd, dat uit zeven kanoniken bestond en door een proost bestuurd werd, dien de bisschop van Utrecht uit zijn domkapittel benoemde. Daar deze proost niet verpligt was de H. Orden te ontvangen of zijn verblijf te Odiliënberg te vestigen, liet hij zich door eenen vice-proost vervangen, dien hij uit de kanoniken van Odiliënberg benoemde (2).

Over de lotgevallen dezer kanoniken sedert hunne vestiging in die toen veelal onbebouwde en weinig bevolkte streek zijn ons geene bijzonderheden bekend, aangezien de oorkonden, die daarvan getuigenis konden geven, hun in het jaar 1241 ontroefd werden (3). Nagenoeg vijf eeuwen konden zij zich aldaar in stille afzondering van het gewoel der wereld in rust en vrede aan hunne godsdienstige oefeningen wijden, toen in Gelderland de burghertwisten uitbraken, die in de geschiedenis onder den naam van den strijd der Hekerens en Bronkhorsten bekend zooveel rampspoed en ellende over Gelderland uitstortten.

---

(1) SLOET, *Oorkondenboek der graafschappen Gelre en Zutphen*, bladz. 49.

(2) Zie M. WILLEMSEN, *De kerk van de Hll. Wiro, Plechelmus en Otgerus te Odiliënberg*, in den provinciaelen almanak van Limburg, jaargang 1881, bladz. 195. Vergel. ook ALB. WOLTERS, *De Hll. Wiro, Plechelmus en Otgerus*, bladz. 66.

(3) Op de eerste bladzijde van een renteregister, van het kapittel afkomstig en in het archief van Roermond aanwezig, staat: »Fures et latrones, qui nocturno tempore per quandam fenestram ad vestibulum stantem furtim intraverunt, et omnia privilegia, litterasque sigillatas capituli cum calicibus, ornamentiis et clenodiis ecclesiae violenter abstulerunt. Actum hoc anno 1241.»

De hoofden dezer twee der aanzienlijkste geslachten van Gelderland hadden reeds vroeger en wel bij gelegenheid der onlusten, die door de verkiezing van eenen neuen bisschop van Utrecht, na het overlijden van Jan van Diest, ontstaan waren, gewapend tegenover elkander gestaan: de een als verklaard vijand van Jan van Arkel, die in 1342 tot bisschop was gewijd geworden, de ander als zijn magnifice hulp. De beide op elkander naijverige geslachten waren door deze buitenlandsche zaak vijandig geworden en er was na het nederleggen der wapenen een zekere wrok blijven heerschen, die weldra tot eenen onverzoenlijken haat was overgegaan. Hertog Reinald III, die in 1343 na den dood zijns vaders den hertogszetel onder de voogdij zijner moeder aanvaard had, sloot zielh, in stede van beide partijen te bedwingen, bij die der Hekerens aan en begünstigde haar zelfs ten koste der Bronkhorsten; daardoor waren deze laatsten wel genoodzaakt zich van hem te verwijderen en de zijde van den heerschzuchtigen Eduard, broeder des hertogs, te kiezen, zoodat weldra de beide geslachten elk met eenen aanhang en een der beide broeders aan het hoofd tegenover elkander stonden en eenen hevigen en bitteren oorlog voerden; deze vijandelijkheden duurden met korte tusschenpoozen van verade-ming tot in 1361 voort, toen eindelijk den 25sten Mei van dat jaar het bij Tiel tot een beslissend treffen kwam, waarbij Eduard eene volkomen overwinning behaalde. Reinald viel als gevangene zijnen broeder in handen en werd, nadat hij volledigen afstand van de heerschappij gedaan had, eerst te Rozendaal en vijf jaren later op het slot Nijenbeek in verzekerde bewaring gesteld (1).

---

(1) Zie Is. AN. NIJHOFF, *Gedenkwaardigheden uit de geschiedenis van Gelderland*, II bladz. XXXIX, volgg.

De jammerlijke toestand waarin het gewest door deze langdurige burgertwisten geraakt was is onbeschrijfelijk ; de velden bleven woest en ledig liggen , rust en veiligheid waren nergens meer te vinden, terwijl uitgeplunderde steden en afgebrande dorpen de getuigenis aflegden van de drift, waarmede de partijen getracht hadden elkander te vernielen.

Dat de weerloze kanoniken gedurende dit rampzalig tijdperk in het woest én boschrijk oord hunner vestiging insgelijks vele wederwaardigheden moesten ondervinden laat zich ligt begrijpen ; wij vonden door henzelven dan ook opgeteekend dat zij aanhoudend aan geweld, afpersingen en knevelarijen blootgesteld , zelfs op hunnen weg naar de kerk met wapens aangevallen en verhinderd werden hunne godsdienstoeferingen naar behooren waar te nemen. In een tijd toen alle orde en gezag in het geheele land nagenoeg opgehouden had te bestaan was het volstrekt onmogelijk deze daden van geweld te straffen. Wat kon de schout Christiaan Breydel er bij winnen toen hij een dezer booswichten, door de boeren achterhaald en vóór hem gebragt, ter dood had doen brengen , dan zijne eigene veiligheid op het spel zetten en den moedwil der overige boosdoeners nog tot grootere wraakneming aansporen. Reeds hadden twee kanoniken Rutgerus van Weert en Gerardus van Venlo, die vooral aan deze aanvallen blootstonden en voor het ergste beducht waren , zich genoodzaakt gezien de wijk naar Roermond te nemen (1) ; eindelijk achtten de kanoniken hun langer verblijf gevaelijk , stelden een klaagschrift op dat zij aan hunne geestelijke en wereldlijke overheden deden toekomen en verzochten met aandrang het overbrengen van het kapittel naar Roermond.

(1) Zie M. WILLEMSSEN, loco citato, bladz. 499.

Het kapittel had zich in de eerste plaats gewend tot Engelbert van der Marck, bisschop van Luik, aangezien zoowel Odiliënberg als Roermond tot zijne diocees behoorden; hij gaf op 5 Maart 1361 aan Rutgerus, landdeken van Susteren en aan Robinus, rector der kerk van het begijnhof te Roermond, den last naar de noodzakelijkheid van dat overbrengen een onderzoek in te stellen; reeds op den 1ste Mei daarna hadden deze beide personen hunnen last ten uitvoer gebracht en een gunstig verslag aan dien bisschop doen toekomen (1). Inmiddels hadden ook hertog Reinald op 17 Maart van hetzelfde jaar, zijn broeder Eduard op 3 April en de magistraat van Roermond op 8 April hunne inwilliging geschenken (2).

Nadat nu ook Jan van Arkel, bisschop van Utrecht, Hugo Vustinck, proost van het kapittel van St. Odiliënberg, Rainaldus de Ursinis, aartsdiaken van Kempenland, en Godefridus van Elmpt, pastoor van Roermond, hunne ingenomenheid met die overbrenging hadden te kennen gegeven, werd zij op 12 Mei 1361 door den bisschop van Luik voltrokken, waarbij de kapel van den H. Geest, die door den magistraat van Roermond tot dit doel aan het kapittel was geschenken, tot kollegiale kerk verheven werd (3).

Daar bij het geven hunner toestemming tot dit overbrengen de bisschop van Utrecht zich het collatierect der proostdij en de proost zich de vergeving der prebenden

(1) De originele lastgeving en het daarop gevuldge verslag bevinden zich in het archief van Roermond. Vergel. Jos. HABETS, *Geschiedenis van het bisdom Roermond*, I, bladz. 403.

(2) De drie hier aangehaalde toestemmingen zijn in originali in het archief van Roermond aanwezig.

(3) De diploma's dezer toestemmingen, met uitzondering van dat van 's her-togs broeder Eduard zijn afgedrukt in het aangehaalde werk van ALB. WOL-TERS, bladz. 104—117.

en beneficiën zoo als ook alle overige regten, waarvan hij tot dusverre in het bezit was, hadden voorbehouden, bleef het kapittel ook te Roermond als een lidmaat der Utrecht-sche kerk bestaan, tot dat het na de oprichting van het bisdom Roermond door eene bul van Pius IV dd. 7 Augustus 1561 van bestemming veranderde en tot een diocesaan kapittel verheven werd.

Ons handschrift berust in het stedelijke archief van Roermond, bevat 43 bladzijden op papier en is volgens eene aanteekening, die zich op de eerste bladzijde bevindt, in 1575 geschreven; daar dit geheel en al door dezelfde hand geschiedde, vermoeden wij dat de schrijver een ouder memorieboek vóór zich gehad heeft, waaruit hij de nog geldige stichtingen en overige narigten heeft overgenomen. Deze narigten loopen van de XIIIe eeuw tot omstreeks het midden der XVIe.

Wij laten den inhoud thans letterlijk volgen ons alleen veroorlopende hier en daar er eene ophelderende aanteekening bij te voegen.

J. B. SIVRÉ.

Liber anniversariorum Sancti Spiritus.

J A N U A R I U S.

1. Anniversarium domini JOHANNIS DRIVENER, (1) canonici huius ecclesie. Vnde presentia habuit viginti florenos Renenses conversos in usus presentiarum. Hic etiam ordinavit cantari diebus dominicis et festis celebribus Antiphonam *Veni Sancte Spiritus*. Vnde presentia habet etiam unum florenum Renensem, in nocte nativitatis Domini dividendum in prima missa, civitas solvit. Sepultus est apud altare sancti Mathie apostoli. Obiit anno 1491.

2. Anniversarium domini WINANDI HAECKEN (2) canonici sancti Servatij Traiecti Superioris, vnde presentia habet annue unum florenum aureum Renensem in Nyel, de certa terra arabili Lamberti de Kracken vt est in littera. Hic vir multa bona fecit in ecclesia nostra, sepultus ante altare sancti Silvestri. Obiit anno 1489.

5. Anniversarium GERARDI BYNS, civis huius oppidi et Berte eius uxoris, de quo habuit presentia semel viginti florenos Renenses ad usus presentiarum conversos ad bona Johannis Hillen in Lyn cum alijs pecunijs ut est in littera. Obiit anno 1484.

---

(1) Johannes Drivener is ons reeds in 1460 als kanonik van 't kapittel van den H. Geest voorgekomen; op 27 Januarij 1490 stichtte hij in de kappittelskerk een altaar ter eere van de HH. Matthias, Dionisius, Remigius en Margaretha.

(2) Hij komt reeds in eene oorkonde van 5 Februarij 1460 als kanonik van St. Servaas te Maastricht voor. Zie mijn invent. van het oud archief van Roermond III, bladz. 405; in eene oorkonde van 14 April 1473 komt hij voor als pastoor van Wijswijlre. Zie aldaar III, bladz. 415.

Januarius.

7. Anniversarium HENRICI DE OILL (1) qui dedit hereditarie ecclesie nostre duo maldra siliginis in Oill, unum maldrum pro virgifero, alterum ad usus presentiarum. Sepultus ad ianuam turris.

Eodem die anniversarium JACOBI TESSERS (2) et uxorum suarum videlicet Catharine et Margarete, unde habet presentia, vide infra 4° May.

8. Anniversarium domini Goswini de Nyvenheym canonici huius ecclesie, sepultus in opposito chori.

Anniversarium honesti et providi viri JOHANNIS MEREELL (3) scabini Ruremundensis et CATHERINE DE WESSEM conjugis sue de quo habet presentia annue duos florenos aureos supra certa contrapignora, videlicet et supra domum dictam Rubra porta in platea monasteriensi, ut est in litteris. Obijt anno 1536. Vxor vero obijt anno 1520. Ambo sepulti ante chorum beate Marie virginis, sub proprio eorum sarcophago.

9. Anniversarium HELENE SLEIMANS de Elmpt que sua largiter distribuit.

11. Anniversarium SIBERTI LOSSERT fabri et BEATRICIS uxoris sue.

12. Memoria JACOBI DE ALDENHOEVEN, qui olim ecclesie singularis distributor exitit.

Anniversarium domini HENRICI DE BROICK, canonici huius ecclesie, de quo habuit presentia annue quatuor florenos Hornenses, levandos de certis contrapignoribus, iuxta tenorem litterarum. Obijt anno 15...

(1) De brief waarbij bij dit anniversarium stichtte dagteekent uit het jaar 1434.

(2) Jacobus Tessers leefde nog in 1553.

(3) Hij komt reeds in 1518 als schepen van Roermond voor.

Januarius.

14. Commemoratio domicelle METTILDIS DE ELMPT, uxoris JOHANNIS dicti SCHEFART, in cuius anniversario dabuntur vj solidi a domo dicti Weynnen recipiendi.

15. Commemoratio uxoris GERARDI dicti CONEN in cuius anniversario xij denarii recipiendi a domistadio suo iuxta viam Ruræ.

17. Festum S. Antonij duplex per venerabilem dominum GERARDUM GRUTER, canonicum huius ecclesie et servabitur hoc festum cum presentijs. Obiit anno 1507.

Anniversarium ALEIDIS VAN DE MASEN, que dedit semel presentijs sex griffones, qui conversi sunt in usum presentiarum. Sepulta est circa ianuam ubi ascenditur ad turrim.

19. Commemoratio LAMBERTI DE CRAKA, IDE et JUTTE uxorum suarum, item Tule et Catarine filiarum, vide infra 2 Octob.

Item eodem die commemoratio HERMANNI DE CRAKA (1), TULE uxoris sue patris et matris Lamberti prescripti.

23. Commemoratio domicellarum BERTE et METTILDIS beginarum de Achel et de Weert materterarum domini RUTGERI DE WEERT, canonici Montis Odilie, in quarum anniversarium dabuntur ij solidi.

25. Anniversarium domini EMUNDI DE GRINDE (2), huius ecclesie canonici.

---

(1) Hermannus de Craka of van der Craken was een afstammeling van een der oudste schepenfamiliën van Roermond en komt insgelijks in 1507 als schepen voor; zijn zoon Lambertus, die tevens hier herdacht wordt, was schepen van 1563—1572.

(2) Wij troffen Emundus de Griendt op 24 Maart 1451 als deken van het kapittel aan; het dekenaat was eerst in 1450 opgerigt, zoodat hij de eerste deken was.

Januarius.

28. Commemoratio GERARDI DE MELICH et sue uxoris , scilicet matris JOHANNIS dicti SCHEFART in quorum anniversario dabuntur iij solidi de domo dicti Wennen recipendi.

Anniversarium domini MATTIE DE REPPEL presbiteri et rectoris altaris beate Marie et Cornelij, qui dedit hereditarie presentijs unum florenum Renensem , a domo prope dat Swartbroick ut est in litteris. Obiit anno 1472.

29. Anniversarium CONRARDI DE MUGGENBROICK (1) et GERTRUDIS sue uxoris , pro quorum memoria habet presentia annue duas marcas a domo Gerardi Heyers, sicut patet in anniversario Gertrudis uxoris predicti in mense Maio die 23.

30. Anniversarium CHRISTOPHORI BOEGENMEKERZ qui est sepultus in choro beate Marie virginis in dextro latere , retro ianuam. Obiit 1503.

F E B R U A R I U S.

1. Anniversarium domini JOHANNIS GELLEN , canonici huius ecclesie , unde presentia habet annue duos florenos Renenses , unum ad usum presentiarum cum distributione uti moris est , alterum inter celebrantes eodem die dividendum. Sepultus est sub proprio saxo ante altare S. Jacobi. Obiit anno 1504.

2. Anniversarium AGNETE DE GRUBOSCH , sororis quondam domini Wynandi Haicken.

---

(1) Conrad van Muggenbroek was vóór 1572 en zijne echtgenote vóór 1576 overleden. Hij had in de kerk van den H. Geest eene kanoniksprebende gesticht die op 15 Julij 1577 door Gijselbertus de Zyele, proost van het kapittel, bekrachtigd werd.

Februarius.

Anniversarium domini **HENRICI DE DULKEN** (1), canonici huius ecclesie, qui sepultus est iuxta secundam pilernam dextram navis ecclesie.

4. Anniversarium **SIBERTI DE WYLRE**, eiusque uxoris de quibus habet presentia sex solidos levandos ex prioribus censibus suis ultra pontem Ruremundensem.

Anniversarium domini **THEODORICI PISTORIS** (2) et parentum, fratrum, sororumque suarum, de quibus omnibus presentia habet annuatim dimidiam marcam a domo Theodorici de Venlo, in platea Monasteriensi uti in littera.

6. Anniversarium domini **JOHANNIS DE KESSEL** (3), presbiteri et domini **JOHANNIS DE KESSEL** militis patris ejus; fiet tribus temporibus anni, ut habetur in Maio 7 et Novemb. 15.

8. Anniversarium domini **RIOUNI DE BROICK** (4), huius ecclesie canonici, qui legavit ecclesie nostre quinque florenos Renenses annui census, quorum quatuor ordinavit pro una missa hebdomatim in altari sancti Rumoldi legenda et vocatur missa **S. Helene**, quintum ordinavit pro suo anniversario.

Anniversarium domini **JOHANNIS SYMONIS** (5) de Weert, investiti ecclesie parochialis de Horne, qui est sepultus ante altare **S. Michaelis**.

Anniversarium **GUNETRI** dicti op den Steynwech et BAR-

---

(1) Hij komt als kanonik voor van 1403—1450.

(2) Dirk Pistor stichtte dit anniversarium bij schepenbrief van 6 Januarij 1428.

(3) Johannes van Kessel komt als priester en rentmeester van het kapittel voor van 1426—1457.

(4) Zie op 18 Augustus hierachter.

(5) Hij was ook apostolisch notaris, in welke hoedanigheid hij in 1458 voorkomt.

Februarius.

BARE uxoris sue , unde habet presentia vj solidos a domo dicta de boveryen prope Ruram.

9. Anniversarium **BARBARE ZEGERS** (1) et **GISBERTI BYNS** mariti sui , unde presentia habet annue unum florenum Geldriensem aureum super domum domini Francisci Dolen, iuxta tenorem litterarum desuper confectarum.

11. Anniversarium domini **THEODORICI BUICK** de Wese , presbiteri pastoris ecclesie de Vlodrop. unde presentia habet annue iiiij vasa silihiginis mensure **Ruremundensis** percipiend. et levand. in Posterholt in festo Andreæ , de domo dicti Hecker , sub tali conditione quod qui vigilijs non interfuerint et missas sequenti die non legerint nihil ex hoc legato percipient.

13. Obijt dominus **NICOLAUS SCUHER** (2) de Dordraco , prepositus noster, qui legavit pro anniversario suo capitulo nostro viginti florenos et fabrice 30 florenos ad Stephanum de Elmpt.

15. Obijt **WYMMARUS DE OEVEREN**, unde habemus xiiij denarios in curta de Oeueren, in festo Remigij.

16. Obijt **TILMANNUS DE LOVENICH** quondam canonicus huius ecclesie , qui legavit presentijs vj solidos recipiendos apud Posterholt de terra et prato Jacobi mariti Echen filij Joannis van den Broich in festo S. Remigij persolvendos.

(1) Zij stichtte dit anniversarium in 1552.

(2) Nicolaus Seuher hechtte , in zijne hoedanigheid van proost , op 8 Julij 1536, zijne goedkeuring aan de statuten en ordonnantien, die door het kapittel van Odiliënberg waren vastgesteld. Zie mijn *inventaris*, III, bladz. 374.

Februarius.

17. Anniversarium venerabilis magistri GODEFRIDI MELTERS (1), decani huius ecclesie , de quo habet presentia nostra xxiiij florenos Renenses qui expositi sunt cum sex alijs florenis Renensibus pro antiquo schuto in Nyel super certis bonis Marcelij de Wessem , ut est in littera. Sepultus apud Cartusianos.

18. Obijt dominus JOHANNES BRUYCKE (2) de Hynsberch canonicus huius ecclesie , qui legavit presentijs pro suo anniversario vj solidos recipiendos apud Vlodrop, de domo prioris de Homboss.

20. Anniversarium domini JOHANNIS DE GOITTINCKHOEVEN, rectoris altaris prime misse post matutinas , qui legavit presentijs sex gryffones semel conversos in usus presentiarium super curtum Johannis Hillen in Lyn.

21. Anniversarium JOHANNIS RODINGEN, cuius sepultura est in capella S. Joannis Baptiste , servabitur in omnibus quatuor temporibus. Vide infra Marty 14.

Anniversarium GERARDI DE MUGGENBROICK (3) , canonici huius ecclesie et servabitur omnibus quatuor temporibus

---

(1) Godefridus Milters of Melters was de vierde deken van 't kapittel, en volgde Petrus Vinck in die hoedanigheid op; wij vonden hem als zoodanig vermeld in oorkonden van 1454—1471.

(2) Johannes Bruycke , de Broick of van Heinsberg komt in eene oorkonde van 2 Maart 1556 als kanonik voor.

(3) Gerard van Muggenbroek stichtte het hiervermelde altaar van S. Michiel, ten overstaan van schepenen van Roermond op 7 Maart 1590, welke stichting op 11 Julij 1593 door Willem Buser, proost van het kapittel bekraftigd werd. In eene andere oorkonde van hetzelfde jaar 1590 komt hij als vice-proost van het kapitel voor.

Februarius.

vel circiter. Item anniversarium domini HERMANNI (1) fratris sui presbiteri. Hoc dominus Gerardus de novo fundavit prebendam suam, necnon altare S. Michaelis in ecclesia nostra. Sepultus est ante altare S. Michaelis.

22. Anniversarium SEGERI KREMERS de Bruggen et SYE sue uxoris, similiter cum BARBARA BECKERZ. Vide inferius 12 Juli et 23 Augusti.

23. Anniversarium LEONARDI GRUNTER (2) et MARIE uxoris sue, et legavit presentijs pro anniversario unum antiquum scutum aureum supra suam domum situatum iuxta domum altaris beate Marie virginis ecclesie Sancti Spiritus.

Anniversarium WILHELMI DE ELMPT ac suorum parentum, de quo habet presentia unum florenum aureum annuatim. Obiit circa festum Mathie apostoli anno 1524 et est sepultus retro sepulchrum domini Joannis Gellen.

24. Anniversarium MECHTELDIS KUPERZ et parentum suorum adhec (?) NICOLAI KUPERZ et FRANCONIS LEUTMANS virorum suorum, ac IDE quondam uxoris Nicolai et HILLE quondam uxoris Franconis predicti et TULEN de Bairlo necnon CATHARINE filie quondam CUNEGUNDIS sororis Mecheldis, servabitur quatuor temporibus.

26. Anniversarium CATHERINE dicte Vos, cuius erat camera appendens domui capitulari, pro parte domini Mathei prope domum dicti Koukels, quod in emptione dicte camere fuit sic préconditionatum.

---

(1) Wij troffen Herman van Muggenbroek aan in eene oorkonde van 1582.

(2) Hij stichtte dit jaargetijde in 1507.

M A R T I U S.

1. Anniversarium domini JOHANNIS HEYDE canonici huius Ecclesie. Vide inferius quarta May et 10 Augusti.

2. Anniversarium JAN MEUSEN, und Tryn zyn huysfrow und hoer kynder, DYRCK VAN KESSEL und GOERSELL zyn huysfrow, und hoer kynder, und GERTRUYD hoer suster, DEDERICK TERGENZ wyff, JAN MEUSEN und STYN zyn huysfrow.

3. Anniversarium domini HERMANNI RETMEKER (1), rectoris altaris beate Marie virginis ecclesie nostre, qui dedit tres florenos Renenses semel in usus presentiarum. Sepultus est apud ascensum turris.

5. Anniversarium domini WILHELMI DE LOCHEM (2), canonici eccl. huius unde habemus annuatim unam marciam, ad domum Gebele de Panhedel in via sutorum prope domum Goswini Loeder.

6. Anno domini 1437 obijt MECHTELDIS KUPERZ. Vide etiam supra in Februario 24.

7. Anno domini 1507 obijt WILHELMUS SLECHT bastenarius hujus ecclesie, qui dedit unum leonem in auro.

Anniversarium domini JOHANNIS DECKER, rectoris altaris prime misse post matutinas in summo altari, qui dedit triginta tres florenos aureos semel qui conversi sunt ad usum presentiarum in villa de Weerd Sancti Stephani. Et de florenis prescriptis servabuntur adhuc duo anniversaria parva. Et rector altaris S. Rumaldi pro tempore existens faciet distributionem pro pauperibus, nam fiet cum distri-

(1) Hij is ons in eene oorkonde van 1472 voorgekomen.

(2) Wilhelmus de Lochem komt in 1597 als kanonik voor.

Martius.

butione pauperum ; sicut in anniversario domini Johannis de Noviomagio decani.

9. Anniversarium HERMANNI MULTZ (1) dicti de Schudingen et CATHERINE DE MERSEN sue uxoris.

10. Anniversarium domini ALARDI DE KALDENBROCK, presbiteri et MARGARETE soporis sue , uxoris GOERTI INCLEYEN , unde habemus annue dimidiam marcam ad domum Koepen in oppositum Henrici Eykeldops.

11. Obijt dominus HENRICUS (2) decanus de Gravia, quondam canonicus huius ecclesie, legavit xvij denarios annuos.

13. Commemoratio LAMBERTI DE CRAKA, uxorum et filiorum suorum. Vide infra 2 Octobris.

14. Commemoratio JOHANNIS DE RODINGEN (3) alias DE MONTEFIA, structor Ecclesie nostre sancti Spiritus, fundator altaris sanctorum Johannis Baptiste et evangeliste , ex quo altari postea una prebenda extracta est in Ecclesia nostra

(1) Herman Multz leefde nog in 1571.

(2) Wij vonden hem als deken van het kapittel te Grave vermeld in 1522.

(3) Deze Jan van Rodingen ook de Montefya genaamd was een Lombardisch koopman , die zich reeds vóór het jaar 1530 te Roermond gevestigd had en op 27 October 1580 van hertog Willem van Gulik , zijne gemalin Maria , hun zoon Willem en diens gemalin Catharina van Beijeren op nieuw de vergunning kreeg om nog gedurende 20 jaren veilig aldaar te mogen verblijven om zijn handel en wissel te drijven, mits bij daarvoor jaarlijks eene som van vijftig gulden in 's vorsten schatkist stortte. In het jaar 1585 stichtte hij in de kerk van den H. Geest het altaar ter eere van de HH. Joannes Baptista, Johannes evangelista en Joris, welke stichting op 8 September van dat jaar door Michiel Moliaert, proost van het kapittel bevestigd werd. In 1405 werd zij met toestemming van Tydemannus Aptend, kanonik te Utrecht en proost van het kapittel, in eene kanoniksprebende veranderd.

Martius.

predicta. Et ad presentias de eo et domino Gerardo de Muggenbroick dignatori suo habemus septem florenos Rennenses et antiquum schutum cum dimidio ut est in litteris super his confectis et sigillatis. Quorum quatuor servabuntur a domo Theoderici dicti Scroder, in platea Beggardorum, iuxta doinum Theoderici de Middelhoeven. Unus florenus levabitur a dimidia domo Johannis dicti Wylkens soen van den Voelmoelen juxta domum Henrici dicti Postz et Poelmans. Item unus florenus levabitur a dimidia domo Hermanni Menkens sita op den Dryess iuxta domum Emmele van Hamme. Item unus florenus levabitur a domo Henken Henkens Beechden soen sita in opposito Cloesters porten iuxta domum Gerardi Schröder et Styne Deckerz. Item antiquum schutum cum dimidio levabitur a domo cum curte adiacente et duobus jugeribus in alia parte Johannis Gobbelen soen van Bexet, sita in Swarthbroick.

Item anniversarium predicti Johannis Rodingen fiet ulte-
rius tribus quatuor temporibus. Obijt anno 1388.

45. Obijt SIBONDO prepositus huius ecclesie qui legavit nobis librum matutinalem.

Anniversarium venerabilis domini et magistri JOHANNIS TOLLENER (1), presbiter olim canonicus ecclesiarum Spirensis, Wormatiensis et Leodiensis et huius ecclesie canonicus. Item ALEIDIS (2) nec non WILHELMI TOLLENER germani dicti domini Johannis, a quo habet annue presentia unum

---

(1) Johannis Tollener, kanonik te Spiers, was door Johannes de Lovanio tot een der uitvoerders van zijnen uitersten wil benoemd (zie 19 Dec. hierachter). Op 7 Mei 1459zag hij van zijn mandaat af, vermits hij zich buiten 's lands bevond en door zijne afwezigheid de uitvoering niet vertragen wilde. Zie mijn *Invent.* III bladz. 271.

(2) Aleidis Tollener stichtte dit anniversarium bij schepenbrief van Roermond dd. 14 Februarij 1457.

Martius.

florenum Renensem super domum lapideam in opposito turris ecclesie nostre situatam , quam domum etiam donavit capitulo nostro pro perpetua habitatione canonici. Non est hic sepultus.

17. Anniversarium domini GERARDI DE VENLO (1) quondam huius eccl. canonici , qui legavit presentijs x solidos recipiendos in Berghe de domo Johannis Schomanz.

19. Commemoratio domini HENRICI DE GRAVIA quondam canonici huius ecclesie , qui legavit viij solidos pro presentijs.

20. Commemoratio SIBERTI OP DEN KELRE sic dicti de Wassenbergh et ALEIDIS uxoris sue , THEDRICI et JUTTE uxoris sue , de quibus habemus vj solidos de domo domini Lamberti Op 't ort juxta monasterium beate Marie virginis sita.

21. Obiit dominus GODEFRIDUS dictus WOLF , de cuius anniversario habemus sex solidos, quorum quatuor soluntur in domo Godefridi sutoris in festo Omnia Sanctorum et duo solvuntur in domo pistoris Andreae in festo Remigij.

23. Anniversarium THEODORICI dicti MANZ et ELISABETH uxoris sue ac eorundem filiorum , et cum eis fiet memoria domini NICOLAI MANZ presbiteri quondam Montis Odilie, nec non HILLE et EETZE uxorum Theodorici Manz ; pro quibus omnibus dictus Theodoricus legavit hereditarie viij vasa silyninis, distribuenda duabus vicibus, quatuor in iam dicto anniversario et reliqua quatuor in anniversario domini

---

(1) Gerardus de Venlo komt in 1556 en 1562 als kanonik voor.

Martius.

Nicolai et Hille et Eetze jam dictarum , quod servabitur
feria sexta ante undecim millia virginum. 11 Octob.

24. Anniversarium honorabilis viri domini magistri
GERARDI XANTEN (1) de Welle, huius ecclesie canonici , qui
dedit pro suo anniversario quatuor florenos Hornenses
annue super certa contrapignora oppidi de Vucht. Obijt
anno 1534 vicesima tertia Martij. Sepultus sub proprio suo
sarcophago pro altare sancti Silvestri.

25. Anniversarium venerabilis domini JOHANNIS POLLARTZ
prepositi huius ecclesie, item patris, matris, fratrum, so-
rorumque suarum , et dabuntur presentie sicut in anniver-
sario venerabilis domini Johannis de Lovanio, de quo
habemus ornamentum aureum rubricoloris et duas tunicas
consimilis coloris, dempta cruce et duodecim apostolis que
fuit prius Ecclesie nostre. Non est hic sepultus.

27. Anno domini 1394, mensis Martij die vicesima
septima, obijt GODEFRIDUS QUINCKART (2), pro cuius anniver-
sario habemus annue unum florenum Renensem.

28. Anniversarum et commemoratio fundatorum , fra-
trum, sororum et benefactorum fraternitatis Sancti Spiritus
seu pauperum, unde habemus vj solidos a domo Hadewich
de Kessel , quondam domini Lamberti Optort in platea
monasterij situata.

---

(1) Gerard Xanten was in 1520 en 1521 rentmeester van 't kapittel.

(2) Godfried Quinckart van Roermond verhief op 29 Julij 1588 en 9
Februarij 1591 het leen van *Boschusen*, gelegen onder de parochie van Ton-
gerloo, dat hem door Arnold van Gboor was afgestaan. Zie C. DE BORMAN,
Le livre des fiefs du comté de Looz, sous Jean d'Arkel, page 271, note 3.

Martius.

Circa festum annuntiationis beate Marie virginis servabitur memoria domini JOHANNIS DE HOEKULUM (2) primi rectoris S. Crucis huius ecclesie investiti parochialis ecclesie in Weerd Sancti Stephani, pro qua memoria presentia habet annue quinque stuferos moneta Ruremundensis de domo sito retro turrim ecclesie nostre levandos.

Hic idem dominus Johannes pro salute anime sue instituit in memoria passionis domini nostri Jesu Christi hoc responsorium, *Tenebre facte sunt*, singulis sextis ferijs hora undecima in nostra ecclesia per rectorem scolarum cum suis clericis solemniter decantandum, unde dictus rector pro tempore existens singulis annis habebit et levabit de domo ipsius domini Johannis retro turrim situata unum florennm aureum qualem civitas Ruremundensis solvere solet.

29. Anniversarium domini JOHANNIS SCHUBBEN de Cruchten rectoris scholarum huius ecclesie ac parentum suorum, qui legavit unum florenum in auro supra domum propriam sitam in platea circa monasterium , vulgariter in dy munderstraet by dy Roossmoelen. Obijt anno 1498.

A P R I L I S.

1. Anniversarium HENRICI VAN DEN ESPEN et METTILDIS uxoris sue , de quibus habemus sex solidos apud Vlodrop recipiendos de bonis dictis te Ghenenberge prioris de Homboss.

3. Anniversarium GISBERTI DE KALDENKIRKEN qui legavit nobis unum librum Brachilegi.

(2) Johannes van Hoekulum maakte de hiervormelde stichting bij schepenakte van Roermond in 1517.

Aprilis.

4. Anniversarium domini WILHELMI SPOERZ de Venlo et suorum parentum, qui legavit presentijs unum equitem aureum annue super certa contrapignora in Lyn. Est sepultus ante altare Sancti Rumoldi.

5. Commemoratio MARCELLI DE WESSEM et HELWIGIS uxoris sue de quo habemus dimidium antiquum schutum. Vixit a° 1383.

7. Anniversarium domini JOANNIS MIROP, presbiteri et suorum parentum, qui dedit semel dum adhuc viveret pro suo anniversario tres florenos. Sepultus est circa altare beati Sebastiani. Obijt anno 1487.

9. Anniversarium domini ALBERTI MECHELEN de Heyr, canonici huius ecclesie, unde habuimus duodecim griffones semel ad usus presentiarum conversos. Sepultus est ante imaginem S. Helene. Obijt anno 1487.

Memoria JOHANNIS DE BAERLE alias Truden et ANETIS uxoris sue, unde presentia habuit semel sex griffones qui conversi sunt in usus presentiarum in Lynne super curtim Johannis Hillen.

Anniversarium JOHANNIS DE METZ, unde presentia habuit semel sex griffones, qui conversi sunt in usus presentiarum. Non est hic sepultus.

11. Anniversarium domicelle COELEN, uxoris quondam JOHANNIS DE HAVERSLA, de quo presentia habet annue dimidiā marcam a domo in Stega Conrardi Platvoitz.

13. Anniversarium illustris principis REYNOLDI (1), ducis

(1) Hier wordt Reinald IV, hertog van Gelre en Gulik en graaf van Zutphen bedoeld; hij was in 1403 met Maria, dochter van Jan IV, graaf van Harcourt en Aumale, in 't huwelijk getreden en overleed op 25 Junij 1423. Maria hertrouwde in 1426 met Robert, zoon van hertog Adolf van Berg en Gulik.

Aprilis.

Gelrie et Julie, comitis Zutphanie, nec non MARIE DE HERKORT ejusdem ducisse.

Item eodem die fiet anniversarium domini JOHANNIS SCHELARTZ DE OBBENDORP (1), militis, ac ALEIDIS DE GRONSFELT eius uxorius.

De duce et ducissa habet ecclesia nostra ornamentum blavij coloris. De milite et militissa habet ecclesia duas tunicas dalmaticas consimilis coloris.

14. Memoria CHRISTINE TRIPPENMEKERS sepulte ante altare S. Rumoldi, eiusque maritorum et eorum parentum pro qua legavit sex griffones semel conversos ad censum super bonis Theodorici Hillen in Herten.

19. Anniversarium domini GODEFRIDI militis DE VLODROP (2), prefecti de Ruremunda, unde habemus octo solidos, semper servabitur in crastina octavarum pasce.

20. Anniversarium domini HENRICI TEGELBECKER (3), rectoris altaris beate Marie Magdalene in armario.

21. Anniversarium honorabilis viri domini PETRI VINCK (4) quondam huius ecclesie decani, nec non canonici Xancten-

(1) Johan Schelart van Obbendorp was weduwnaar van Agnes, dochter van Godefridus van Vlodrop, voogd van Roermond en Elisabeth van de Weijer. Agnes moet echter vóór 1414 overleden zijn, want reeds op 21 Januarij van dat jaar sticht hij met zijne hiergenoemde tweede echtgenoote een jaargetijde voor haar in de kerk van het begijnhof te Roermond. Zie mijn *Invent.* deel IV, bladz. 84.

(2) Godefridus van Vlodrop komt als voogd (*prefectus of advocatus*) van Roermond voor van 1444—1404.

(3) Hij komt in 1450 als vicaris der kerk van den H. Geest voor.

(4) Petrus Vinck volgde Theodericus Pollart als deken op; hij komt als zoodanig in oorkonden van 1445—1450 voor; hij moet echter afstand van het dekenaat gedaan hebben, daar wij Godert Melter reeds in 1457 als deken ontmoeten.

Aprilis.

sis, qui dedit presentijs (vivens adhuc) xx florenos Renenes in auro. Et desuper legavit ecclesie nostre unum calicem. Obiit anno 1502.

22. Anniversarium JACOBI PISTORIS (1) et EMMELE uxoris sue, qui legavit presentijs unum florenum aureum annue recipiendum de domo sua propria sita op der hegstraeten ort in oppositu domus dy Munt. Sepultus est prope sepulchrum domini. Obiit anno 1502.

23. Anniversarium GERARDI DE KRAKA semper feria quarta post Marci evangeliste, unde habemus xvij solidos recipiendos a domo Lysen de Ruyre.

24. Anniversarium domicelle ELIZABET DE CRAKA (2) pro quo habemus sex solidos a domo quondam Tijsken in der Stegen.

26. Obiit dominus GERARDUS DE WESSEM (3), canonicus huius ecclesie, de quo habemus sex solidos de domo tge-nenbergh prioris de Homboss.

M A I U S.

1. Anniversarium JACOBI TESSERS ac suorum parentum et uxorum videlicet CATHERINE et MARGARETE nec non prolium eorundum, unde presentia habet annue in Begden 27 cop siliginis.

(1) Jacob Pistor of Beckers en zijne echtgenote Emmel stichtten dit anniversarium bij schepenakte van Roermond dd. 23 Januarij 1502.

(2) Zij noemde zich Elisabeth van Brede en was de echtgenote van Johannes de Craka, die op 5 Aug. hierna voorkortat. Zij leefde nog in 1534.

(3) Gerard van Wessem komt in eene oorkonde van 2 Maart 1536 voor.

Maius.

3. Anno domini 1514 in profesto Inventionis S. Crucis obiit dominus WILHELMUS DE GRIENDT rector altaris S. Michaelis, qui legavit pro suo anniversario duos florenos aureos Renenses annuatim, unum pro semellis et alium pro celebrantibus.

4. Anniversarium JOHANNIS HEYDE, canonici huius ecclesie, cuius commemoratio fiet tribus vicibus in anno, prima vice una feria competente post diem obitus eius, secunda vice una feria competente in adventu domini, tertia vice una competente feria post dominicam Reminiscere, et in singulis premissis vicibus fiet distributio canonici et capellanis in choro pro tunc existentibus, videlicet cuilibet canonico tempore vigiliarum unum album Coloniensem et cuilibet capellano dimidium; tempore vero misse canonico cuilibet quatuor semellas unius albi Coloniensis valoris, capellano vero cuilibet duas semellas valentes dimidium album coloniensem. Qui vero non comparuerit in vigilijs ad illum psalmum *Verba mea* etc., similiter in missa se absentaverit usque ad epistolam et in fine tam in vigilijs quam in missa non continuaverit usque ad visitationem sepulture carebunt consimilibus presentijs, notiorius infirmi et in negotijs capituli existentes excusantur, et hic fuit primus fundator semellarum. Obiit anno domini 1437 septima die Maij.

5. Anniversarium domini JOHANNIS DECKER, qui dedit semel tres florenos aureos ad usum presentiarum cum alijs pecunijs conversos ut habetur in suo magno anniversario quod servatur in Martio 7.

7. Anniversarium domini JOHANNIS DE KESSEL presbiteri rectoris altaris S. Johannis Baptiste huius ecclesie et

Maius.

domini JOHANNIS, militis nec non CATHERINE TAN DER BEECK parentum suorum, et fiet tribus vicibus in anno, cum pecunijs in vigilijs et pane in missa, eo modo quo fieri dictum est in anniversario domini Johannis Heyde; fiet autem prima memoria patris et sui circa festum Agathe virginis, secunda autem matris sue scilicet Catherine et etiam sui, statim post festum S. Martini episcopi, tertia vero, sui ac parentum suorum tempore quo ipse dominus Johannis de Kessel ex hac vita decessit. Obijt autem anno 1439 septima die mensis Maij. Ordinetur autem quod anniversarium domini Johannis Heyde non fiat eodem die cum hoc propter presentias, que debent distinete dari et distribui. Habet autem presentia de hoc anniversario annue duos florenos Renenses.

8. Anno Domini 1495, honorabilis dominus JOHANNES DE NOVIOMACIO (1) decanus huius ecclesie nec non decretorum baccalaureus instituit festum Sancti Wironis episcopi et confessoris, solemniter celebrari in hac forma qua sequitur. Quicumque canonicorum in primis vesperis non fuerit et se absentaverit usque ad primum psalmum perdet duas semellas et capellanus quilibet unam, et similiter in matutinis finito invitatorio perdet canonicus duas et viciarius unam, ad eum modum ut in missa finito introitu perdet canonicus duas capellanus unam, ad eum modum fiet et in secundis vesperis, permanebunt autem in vesperis ad finem Completorij, in matutinis ad finem *benedicamus* et in missa ad finem sacri. Et si qui sint absentes, tunc rector altaris sancti Rumoldi et custos habebunt

(1) Wij vonden Johan van Nijmegen als kanonik vermeld in 1472; hij schijnt in 1479 tot de waardigheid van deken te zijn verheven, die hij tot aan zijnen dood bekleedde.

Maius.

medium partem semellarum istarum, media vero pars dividetur inter clericos pauperes hic visitantes. Multa bona fecit hic bonus vir nostro capitulo, ut licet videre in suo testamento. Obiit anno Domini 1494 in festo Andreeae apostoli et est primus ex decanis qui sit hic sepultus.

10. Anniversarium dominorum GERARDI et HENRICI DE HUSHOEVEN (1), presbiterorum, unde habemus annue xij solidos a domo Ausems pellificis.

11. Anniversarium GERARDI, custodis huius ecclesie.

13. Anniversarium honorabilis viri domini HERMANNI GRUTER (2), canonici huius ecclesie et decani concilij Wassenbergensis nec non investitus parochialis ecclesie S. Anthonij in Ameren, qui legavit unum florenum Renensem supra domum suam op dy Heckstraet, que modo pertinet ad capitulum et duos alios florenos pro suo capellano. Sepultus est in medio ecclesie. Obiit anno 1493. Item hic dominus Johannes fundavit et erexit altare Sancte Crucis super oxale, cuius primus rector fuit dominus Johannes Hocculum.

14. Anniversarium JOHANNIS WESSEM et CATHERINE uxoris

---

(1) Zij komen beiden in eene oorkonde van 3 Februarij 1496 voor; zie mijn *Invent.* III, bladz. 423. In het Necrologium der adellijke abdij van O. L. Vrouw Munster te Roermond wordt Gerardus de Hushoven herdacht op 28 November; aldaar staat vermeld dat hij kanonik en cantor van den H. Geest was.

(2) De kanonik Herman Gruter komt reeds in 1480 als deken van het concilie van Wassenberg voor; op 19 Februarij 1487 verkreeg hij van Jan van Horn, bisschop van Luik, de vergunning tot het stichten van een altaar ter eere van het H. Kruis op het zangkoor der H. Geestkerk te Roermond, tot welke stichting hij eerst bij zijn testament van 9 Junij 1491 overging.

Maius.

sue , unde habemus annuatim unum florenum Renensem.
Obiit anno 1412, xx^{ma} Maij.

16. Anniversarium HERMANNI DE NETTEN (1) antiqui et
ALEIDIS uxoris sue , et HERMANNI DE NETTEN eorum filij et
ELISABETHE uxoris sue, unde habemus annue unam marcam
a domo Hencken Merhems in der Olistraten.

18. Anniversarium domini JOHANNIS DE MONTE (2), huius
ecclesie canonici ae parentum et benefactorum suorum ,
servabitur quatuor vicibus in anno cum distributione ut
moris est, qui dedit ecclesie nostre sex florenos Renenses
cum dimidio, quorum tres ordinavit pro una missa hebdo-
matim dicenda in capella supra sepulchrum domini, reli-
quos vero pro dicto anniversario. Sepultus in medio
ecclesie sub sarcophago nullum habente signum.

20. Consecratum est altare in honore Sanctorum Luce ,
Laurentij, Stephani et Eligij anno 1427. Dedicatio domi-
nica post Servatij.

21. Commemoratio domini GERARDI DE OEVEREN militis
et uxoris sue , in quorum anniversario dabuntur ij solidi
et iiiij denarij a curti de Oeveren.

23. Anniversarium GERTRUDIS uxoris CONRARDI DE MUG-
GENBROICK , unde habemus duas marcas annue a domo
Gerardi Heyens quondam Rutgeri de Ameren.

26. Anniversarium MECHTILDIS KUPERS , patris et matris
eiusdem , NICOLAI KUPERS , FRANCONISQUE LEUTMANS suorum

(1) Herman van der Netten was schepen van Roermond van 1394—1414.

(2) Johannes de Monte of van den Berghe stichtte dit anniversarium op
24 Julij 1455.

Maius.

virorum defunctorum, ac IDE quondam uxoris Nicolai predicti, ac HILLE uxoris Franconis predicti, ac TUELEN DE BAIRLE nec non CATARINE filie quondam CONGUNDIS sororis Mechtildis, ac GERTRUDIS filie quondam Franconis Leutmans, et prefata Mechtildis elegit sepulchrum suum in ecclesia nostra in medio ecclesie.

28. Dedicatio huius Ecclesie semper est Dominica post ascensionem Domini nostri Jesu Christi (1) et est consecrata in honorem sanctorum apostolorum Petri et Pauli et S. Martini episcopi et confessoris; in quorum sanctorum honorem consecratum est summum altare. Primum fuit capella Sancti Spiritus, cuius altare adhuc apparet situatum ante chorum, apud quam capellam postea nempe anno 1381 translatio facta est huius ecclesie et propterea adhuc reservat et habet nomen suum vulgariter Ecclesia Sancti Spiritus. Fuit autem translatio hec facta snb reverendo et illustri domino Arnoldo de Hoern episcopo Leodiensi Hinc autem longo tempore post nempe anno 1566 erectus est novus episcopatus Ruremundensis, idque procurante serenissimo ac catholico Hispaniarum Rege Philippo divi Caroli quinti imperatoris filio. Primus hujus episcopatus antistes fuit reverendissimus D. D. GUILHELMUS DAMASUS LINDANUS Borderacensis, omni disciplinarum genere doctissimus et vir nulli pietate secundus.

29. Anniversarium honorabilis viri domini et magistri PETRI GRUBOSCH (2) de Erkellant canonici Zutphaniensis, rectoris altaris Sanctorum Silvestri et Martini huius ecclesie,

(1) In margine van het handschrift staat door eene latere hand vermeld : Nunc ex ordinatione R^{mi} Cuyckij dominica 4^a post Pascha.

(2) Petrus Grubosch komt in de hoedanigheid van rector van het altaar van St Silvester reeds voor in 1487 ; wij vonden hem ook in 1490 en 1491 als keizerlijk notaris vermeld.

Maius.

de quo aniversario presentia habet annue duos florenos Hornenses perpetui census. Et quia sepultus est Zutphanie ideo in eius anniversario visitabitur sepulchrum domini Wynandi Haecken, avunculi sui. Obijt anno 1531, die 23 Maij.

J U N I U S.

1. Anniversarium domini GERARDI DE MUGGENBROICK, canonicus huius ecclesie, fiet quatuor temporibus anni, ut supra dictum est in Februario 21.

Anniversarium ELISABETHE THEUWISSEN de Heill et THEODORICI THEUWISSEN mariti sui, unde presentia semel habuit quinque florenos Hornenses, qui conversi sunt in usus presentiarum, et est sepultus circa novum altare Beate Marie Virginis in sole ad sinistrum latus.

3. Anniversarium HERMANNI MULTZ dicti de Schuddingen et CATHERINE DE MERSEN, sue uxor. Vide in Martio 9.

4. Anniversarium JOHANNIS RODINGEN in quatuor temporibus vel circiter ut dictum est supra in Martio 14.

8. Anniversarium PETRONELLE NOTMANS de Helden, unde presentia habuit semel sex griffones qui conversi sunt in usus presentiarum et sepulta est iuxta pilernam ubi depicta est figura Annuntiationis Beate Virginis. Obijt 1484.

10. Anniversarium nobilis JOHANNIS DE BROICKHUISEN, (1)

(1) Johan van Broekhuisen, zoon van Hendrik en van Christina de Monumento was erkamerheer van den hertog van Gelre, in welke hoedanigheid wij hem reeds in 1406 aantroffen; in 1402 werd hij met Wickerade beleend, welke heerlijkheid met het hooge en lage gerigt in 1558 door graaf Reinald van Gelre

Junius.

domini de Wyckrayde et MARGARETHE DE GYMNYCH uxoris sue, qui dederunt ecclesie nostre illud magnificum blavium plumile et pannem pendentem ante venerabile sacramentum. Obijt anno 1454.

11. Anniversarium CATHERINE DE BROIKROIJ ac parentum suorum unde presentia habet sex gryphones semel qui conversi sunt in usus presentiarum.

Anniversarium honorabilis viri JOHANNIS DE NOVIOMAGIO decani hujus ecclesie et proprie patris sui HENRICI DE NOVIOMAGIO.

13. Obijt ENGELBERTUS DE ISEN BROICK, (1) quondam prepositus huius ecclesie, qui legavit decem solidos Brabanthinorum denariorum vel pro quolibet denario tres Lovanienses computatos in aera sita Ruremunde iuxta mancellium (?) persolvendos in festo Viti martyris.

15. Anniversarium MARTINI VAN DIJCK (2) et GEBELE uxoris sue ac parentum suorum, quondam hujus ecclesie reddituarij, qui legavit presentijs unum philippicum florenum aureum annui et perpetui census. Sepultus est juxta pilernam ante altare Sancti Sylvestris. Obijt anno 1541, in die Sancte Anne ; Gebela autem sepulta apud Heldenses.

---

aan zijn grootvader, Willem van Broekhuisen gegeven was. Hij was tweemaal gehuwd en wel ten eerste met Aleidis van Merode, met wie wij hem nog in 1453 vermeld vonden, en daarna met de hier voorkomende Margaretha van Gymnich, dochter van Johan en van Margaretha Quaadt. Deze laatste echtenoote leefde nog in 1466.

(1) Engelbertus de Isenbroick of van Isenbruch komt als aartsdiaken van Kempenland voor van 1249 tot 1275; zie JOS. HABETS, *Bisdom Roermond*, I, bladz. 270. In die hoedanigheid schonk hij in 1269 zijne goedkeuring aan de overdragt van het patronaatregt der parochiekerk van Roermond ten behoeve van het Cistercienser convent aldaar. Zie mijn *Inventaris*, III, bladz. 212.

(2) Martinus van Dyck was rentmeester van het kapittel van 1536—1540.

Junius.

17. Anniversarium domini JOHANNIS MECHELEN, qui legavit annuatim presentijs equitem Geldrensem aureum, supra certa contrapignora terre extra portam dictam dy Moerkensport.

Commemoratio LAMBERTI DE CRAKA, uxoris et filiorum suorum nec non parentum suorum ac aliorum suorum amicorum, semper servabitur feria sexta post festum Johannis. Vide infra 2 Octob.

21. Anniversarium quondam venerabilis magistri JOHANNIS TOLLENER, presbiteri olim ecclesiarum Spirensis, Wormatiensis et Leodiensis ac huius ecclesie canonicus nec non parentum suorum et WILHELMI TOLLENER germani domini Johannis, et fiet cum distributione ut moris est. De quo habet presentia xx florenos ; non est hic sepultus.

23. Anniversarium domini GERARDI DE LEIENBROICK, huius ecclesie canonici, qui dedit quatuor equites aureos in usus presentiarum semel. Sepultus est in sacristia.

J U L I U S.

2. Anniversarium GERARDI dicti COUKELS ac eius uxoris ALEIDIS, de quibus habemus annuatim octo solidos cum dimidio super domum Gerardi Coepen in opposito Henrici dicti Eikeldop.

5. Anno Domini 1406 obijt magister PETRUS DE GRAVIA canonicus quondam huius ecclesie qui pro suo anniversario et sui nepotis Godefridi solvit semel xx florenos Geldrenses pro una marca emenda et legavit etiam capitulo viij florenos Geldrienses in quibus capitulum illi tenebatur.

Julius.

7. Anniversarium JOHANNIS dicti BAEKE de quo habemus octo solidos.

8. Anniversarium domini MATHIAE DE REPELL presbyteri et rectoris altaris Beate Marie Virginis in ecclesia S. Spiritus; servabitur festum Margarete, quod sui fideles executores ultime voluntatis ordinaverunt cum alijs que sequuntur videlicet unum florenum Renensem supra petia terre extra der Nielre porten, et fiet cum distributione ut moris est, et ut in primo eius anniversario circa festum Agnetis. Insuper tredecim pauperes tempore quadragesimali cum una missa die lune cum alimento et panibus ut patet in literis. Nec non unam missam semper decantandam sabbato die de Sancta Maria et in omnibus festis eius per totum annum, et in altari eius dedit novam casulam rubram sericam cum aurea cruce cum suis requisitis ad summum altare, cum duobus candelabris metallicis super eodem altari, et argenteum vas in quo portatur incensum cum parvo libello commendationis animarum et etiam parvum libellum vigiliarum mortuorum. Sepultus est ante altare Sancte Marie.

10. In crastino Margarete nisi fuerit dominica servabitur anniversarium JACOBI DE NETTEN et ODILIE uxoris sue et filij sui THEODERICI SCULKEN et filiorum suorum et DRUYDE sororis sue et GOTSCHALCI fratris sui sacerdotis, de quo habemus unum maldrum siliginis quod debet partiri inter omnes presentes eodem die quod summi debet de pensione annua perpetua Gotschalei presbyteri filij sui quod tenetur ei solvere, et istud maldrum quitatum est in expensis quas fecit capitulum in acquisitione $4\frac{1}{2}$ maldrorum quod habemus de anniversarijs domini Henrici Gruter canonici, de quibus participant etiam capellani.

Julius.

12. Anno domini 1396 in die Divisionis Apostolorum obijt dominus **HENRICUS GRUTER** canonicus huius ecclesie pro cuius anniversario habemus ij maldra siliginis et ij pullos annuatim ut est in una litera, et cum ejus anniversario fiet anniversarium **GODEFRIDI DE PEER** et uxoris sue, et etiam **HENRICI ASSEMEKER** et uxoris sue.

Anniversarium **SEGERI KREMER** (1) de Bruggen et sue uxoris ac parentum, filiorum, filiarumque suarum; fiet sine distributione; et post festum Helene tunc fiet cum distributione secunda eius memoria; et tercia memoria fiet feria sexta in quadragesima uti in loco suo. Et isto tempore mortuus est et legavit pro ista memoria quatuor florenos Renenses currentes semel et unum maldrum siliginis semel.

13. Anniversarium honorabilis viri **THEODORICI HUSHOEVEN**, baccalaurei legum, cantoris huius ecclesie de quo habemus viginti quatuor boddiferos a domo Johannis de Monte in platea sutorum site prope portam Wilhelmi de Haen et solvitur in festo Remigij. Obijt anno domini 1500. Sepultus in ecclesia parochiali.

14. Anniversarium domini et magistri **WILHELMII PIJLL** de Herkenbosch, parentum et amicorum suorum ac benefactorum, de quo habet presentia annue unum florenum Philippicum; postea superadditus est unus florenus Philippi annuus, inter canonicos et capellanos missas celebrandos equaliter dividendus. Obijt anno domini 1524 in festo Divisionis Apostolorum; sepultus in capella S. Joannis Baptiste.

---

(1) Seger Kremer was rentmeester van 't kapittel in 1460.

Julius.

15. Anno domini 1423 obijt dominus **MATHEUS PEUTE** (1) de Echt, canonicus huius ecclesie nec non investitus ecclesie parochialis Ruremudensis qui legavit ecclesie nostre lx florenos Gelrienses semel, pro quibus servatur eius anniversarium.

16. Consecratum est altare SS. Silvestris, Severini, Martini et Johannis Baptiste, in die Divisionis Apostolorum, anno 1480; cuius dedicatio celebrabitur semper dominica post festum Divisionis Apostolorum.

Anniversarium **BERTHE GRUETERS** de Wenraid, de qua habemus sex gryphones semel; sepulta est prope ianuam turris, obijt anno 1484.

18. Anniversarium **MATHIE CREMER** de quo habemus xij florenos Arnhemenses et anniversarium **JOHANNE** uxoris antedicti Mathie.

20. Altare in armario est dedicatum in honorem Trium Regum Sanctorum, Marie Magdalene et S. Huberti confessoris, cuius dedicatio celebrabitur semper dominica post festum Marie Magdalene.

23. Anniversarium domini **GODEFRIDI HANEN** presbyteri et GODEFRIDI patris et LUTE matris, nec non ceterorum filiorum filiarumque suarum unde habemus annuatim in Stega a domo Henrici Moleners xj boddiferos communis pagamenti. Sepultus in nostra ecclesia circa altare S. Mathie, obijt 1457.

---

(1) Mattheus Peuten komt reeds als kanonik van den H. Geest voor in eene oorkonde van 1594, terwijl wij hem als pastoor der parochiekerk van Roermond eerst in 1412 aantreffen. Wij zagen hem ook in eene oorkonde van 1597 als viceproost optreden.

Julius.

25. Anniversarium MARGARETE BONSELLER et eius viri JOHANNIS BONSELLER, unde presentia habuit semel sex gryphones. Sepulta est circa ianuam turris. Obijt anno domini 1492 in festo S. Anne.

30. Anniversarium LUCIE REYS et JOHANNIS REYS et MARGARETE REYS, qui dederunt presentijs viginti florenos Renaires; fiet cum distributione ut moris est.

31. Anniversarium EVE MELERS, sororis domini Johannis Gellen, canonici huius ecclesie, unde habemus sex gryphones semel. Obijt anno domini 1484, die veneris penultima mensis Julij. Sepulta est circa duas ianuas templi versus occidentem et fuit uxor Theodorici Melers. Et est etiam anniversarium filie ipsius EVE que vocabatur Metta.

Anniversarium BARBARE DE BUSCO ac parentum suorum, unde presentia habuit semel sex gryphones. Sepulta est apud sedilia in dextra parte ecclesie. Obijt anno domini 1494.

A U G U S T U S.

2. Obijt dominus SCHISO DE BEKE (1) in cuius anniversario dabuntur ij gross. de domo quondam Cabileis.

(1) Schiso de Beke moet een afstammeling geweest zijn van Theodericus, erfvoogd van Roermond, en hem vóór 1513 zijn opgevolgd; men kan dit afleiden uit de omstandigheid dat hij zich in het vermelde jaar het regt aannamigde om Johannes de Schaepheusen, kanonik van O. L. Vr. te Maastricht tot het pastoorschambt van de parochiekerk van Roermond voor te stellen tegen Henricus Ludolfi, die door de abdis en het convent der Cistercienser orde te Roermond was voorgedragen. Bij de uitspraak in het daardoor ontstane geschil, die op 16 Maart 1514 door Neapoleo de Filis Orsi, aartsdiaken van Luik, gedaan werd, werd hij in het ongelijk gesteld aangezien het patronaatregt der parochiekerk door een der vroegere voogden in het jaar 1268 aan dat convent was afgestaan. Zie mijn *Inventaris*, III. bladz. 211 en 227. Als

Augustus.

3. Commemoratie domini **HENRICI DE GEKE** de quo habemus $2\frac{1}{2}$ solidos de domo dicti Vernen extra portam Nope.

4. Anniversarium honorabilis viri **HENRICI TOLLENER** canonici huius ecclesie de quo presentia habet semel quinque griffones. Obijt post festum Inventionis Sancti Stephani prothomartyris anno 1500 et est sepultus retro in medio ecclesie quasi ante imaginem Beate Marie Virginis in sole pendente.

Anno 1493 obijt **JOHANNES HILLEN**, pro eius et sue uxoris memoria fienda, presentia semel recepit duos florenos aureos, de quibus tunc in vigilijs distribuebantur $13\frac{1}{2}$ flammey.

5. Obijt **JOHANNES DE KRAKA** (1) pro cuius anniversario habemus vj solidos recepiendos ad domum dicti Nisken in der Stegen.

6. Anniversarium domini **JOHANNIS DE CALDENBROEK** (2), capellani huius ecclesie qui legavit presentijs unum maldrum silihinis a domo Laurentij Wackers in opposito nostre ecclesie.

10. Anniversarium domini **JOHANNIS VAN DER HEIDEN**, canonici huius ecclesie, pro cuius anniversario habemus annuatim dimidium florenum, xij alb. denar. Coloniens. pro floreno comput. ad domum Gerardi de Brempt pellificis,

---

schildknaap behoort Schiso van Beke tot de dienstmannen van het Overkwartier van Gelderland, die op 3 September 1518 den brief bezegelden, waarbij Willem graaf van Holland, uitspraak doet tusschen Reinald I, graaf van Gelre, en zijn zoon. Is. AN NIJHOFF, *Gedenkwaardigheden.* enz. I, oork. № 178.

(1) Wij vonden hem vermeld in oorkonden van 1536—1534.

(2) Johan van Caldenbroek was van 1427—1429 pastoor van het begijnhof te Roermond.

Augustus.

sitam prope hospitale op den steynwech ; et alter dimidius florenus recipitur pro anniversario domini Johannis de Inckenvort.

12. Obijt dominus **HENRICUS DE ARWINCKEL** (1) canonicus huius ecclesie qui legavit pro anniversario suo faciendo xij solidos, quorum sex solvuntur de domo Fabri prope hospitale et septem solidi de dimidio bonnario terre Gel-dolphi retro stupam.... in Swartbroick.

14. Anniversarium **CATARINE uxoris HENRICI LOERS** et **AGNETE** filie ejus.

Anniversarium **ARNOLDI DE BUSCO** et eius uxoris unde presentia habuit sex grijffones. Sepultus est circa sedilia in dextro latere ecclesie. Obijt anno 1494.

16. Anno domini 1526 providus vir **JOHANNES DE LOM** senior instituit unum proprium et perpetuum anniversarium singulis annis infra octavas Assumptionis gloriose Virginis Marie cum novem lectionibus (non obstante octava) celebrandum et servandum pro anima sua sueque uxoris **MARGARETE DE LOM** (2), pro quo anniversario predictus Joannes in prompta pecunia solvit quadraginta florenos philippi in auro semel, pro quibus empti sunt duo floreni Philippi annui et perpetui census quorum florenorum unus in plumbatis et semellis dividetur iuxta modum consuetum, alias vero florenus dividetur inter ipsos dominos canonicos et capellanos sub summa missa celebrantibus.

---

(1) Hendrik van Arwinckel komt in oorkonden van 1356 en 1363 als kanonik voor.

(2) In de oorkonde der hier vermelde stichting wordt de echtgenoot van Johan van Lom Margaretha van Vernich genaamd.

Augustus.

18. Helene regine duplex festum est in ecclesia Sancti Spiritus per honorabilem virum dominum REQUINUM DE BROICK (1), canonicum huius ecclesie, et fiet cum distributione panis et pecunie ut moris est. Hic etiam ordinavit adhuc unam missam semel in septimana etc. ut in Februario 8.

19. Anniversarium JACOBI DE GANGELT et uxoris sue ELISABETH unde habemus annuatim dimidium vas seminis raparum in Posterholt ad bona Arnoldi dicti Hecker. Item de eisdem habemus v solidos etiam in Posterholt. Etiam habemus decimam duorum boniorum terre prope Oell.

Commemoratio Domini JOHANNIS SELLIFICIS presbyteri, patris ac matris ejusdem, unde habemus annuatim dimidiam marcam in stega ad domum unam que solvit nobis aunuatim unam marciam, cuius marce alia media pars est pro anniversario Siberti de Wilre ad domum Theodorici de Eycken.

20. Anniversarium domini JOHANNIS FABRI, huius ecclesie vicarij, nec non parentum, benefactorumque suorum, qui legavit presentijs annuatim duos florenos in oppido de Vucht super bonis Henrici Smeytz. Idem etiam predictus dominus Johannes legavit annue semiduos florenos Hornenses pro luminaribus Rosarij Beate Marie Virginis in eadem ecclesia. Et fiet anniversarium cum distributione ut moris est; obijt anno 1543, sepultus circa ianuam turris.

23. Anniversarium SEGERI KREMERS de Bruggen et SIE uxoris sue, simul cum BARBARA BECKERZ et semper serva-

(1) In oorkonden van 1415 en 1416 troffen wij Riquinus de Broick aan als rector van het altaar van O. L. Vrouw in de kerk van Melick, waarvan hij in 1425 afstand gedaan heeft, waarschijnlijk ten gevolge zijner benoeming tot kanonik, in welke hoedanigheid wij hem in oorkonden van 1430 en 1458 zagen optreden. Paus Martinus V vereenigde, op Augustus 1425, dat rectoraat met de scholasterij van het kapittel.

Augustus.

bitur feria sexta post Helene et fiet cum distributione ut moris est; unde habet presentia quinque sextarios siliginis in Lijn super domum et pedium in Lijn vocata in dij nijestraet cum suis attinentijs. Vide etiam in Julio 12.

24. Anniversarium domini GERARDI KAEI alias de Aquis, presbyteri, de quo habuit presentia sex gryffones semel et fundayit unam missam super altare Beate Marie Virginis, semel in septimana. Sepultus est in eadem capella B. Virginis.

28. Anniversarium honorabilis viri TILMANNI SLECHT (1), decretorum doctoris ac cancellarij illustrissimi ducis Gelrie, nec non canonici maioris ecclesie Sancti Lamberti Leodiensis, de quo habemus ad usus presentiarum unum florenum Renensem, pro se ac suis amicis, et fiet cum distributione ut moris est. Obiit anno domini 1496, sepultus est in medio chori.

29. Anniversarium magistri JOHANNIS DE ARSEN (2), Sancti Spiritus Ruremundensis ac Sancti Cuniberti Colo-

(1) Tilman Slecht was een uitstekend geleerde met een groot redenaars-talent begaafd, weshalve hij ook bij hertog Karel van Gelre, wiens raad en kanselier hij was, in hoog aanzien stond. Deze vorst schonk hem, op 3 Augustus 1492, een middelwaard in de Waal tusschen Zalt-Bommel en de kerk van Haaften, benoemde hem in 1494 met Jacob van Rymedick en Wilhèlm Lerynck om met de raden en vrienden van Johan, graaf van Egmond, uitspraak te doen in de geschillen, die tusschen dezen graaf en hertog Karel ontstaan waren, en zond hem in het volgende jaar met Jacob van Bronkhorst, heer van Batenburg en Anholt, als zijn afgevaardigde naar den rijksdag te Worms, ten einde aldaar Karel's regten op den hertogszetel van Gelre te verdedigen. Zie Is. AN. NIJHOFF, *Gedenkwaardigheden*, enz. deel VI. 1. Oorkonde Nos 34, 107 en 140.

(2) Behalve de hier opgenoemde ambten bekleedde hij ook dat van pastoor te Kempen, waartoe hij omstreeks 1474 door paus Sixtus IV benoemd werd. Zie GOTTFRIED ECKERTZ, *Die Benedictiner-Abtei M. Gladbach*, S. 163. Ook was hij aartsdiaken van Deutz, bij Keulen, in welke hoedanigheid wij hem in 1478 aantreffen. Zie Niederrh. *Geschichtsfreund*, Jaargang 1879, bladz. 80.

Augustus.

niensis ecclesiarum prepositi, qui contulit huic ecclesie collegiate annuatim unum florenum Renensem in auro pro suo anniversario singulis annis peragendo iuxta morem. Obijt anno domini 1488 penultima mensis Augusti; non est hic sepultus.

31. Memoria BERTE DE NOVIOMAGIO, unde presentia habet sex boddiferos a domo altaris S. Michaelis sita in platea Lumbardorum, prope domum capituli. Obijt anno 1488.

Anniversarium honorabilis viri JOHANNIS DE NOVIOMAGIO, decani huius ecclesie et precipue sue sororis BERTE, que sepulta est sub eodem sarcophago; cum distributione ut moris est in profesto Egidij abbatis.

S E P T E M B E R.

2. Obijt dominus ARNOLDUS DE BLISIA (1), investitus ecclesie Montis Odilie, unde habemus iij solidos in domo sue mansionis Luten sororis sue, iuxta finem festo Remigij persolvendos.

3. Anniversarium GISBERTI REMENSLEGRS, unde habet presentia annuatim unum equitem aureum Geldrensem. Obijt anno 1528, sepultus est iuxta altare S. Luce.

4. Anniversarium domini JOHANNIS DE HEIDE, canonici huius ecclesie. Vide etiam in Maio 4.

Obijt JOHANNES dictus SCHEFART, in cuius anniversario dabuntur vj solidi.

---

(1) Deze Arnoldus de Blisia is vermoedelijk dezelfde persoon die in een oorkonde van 1556 onder den naam van Arnoldus, plebanus parochialis ecclesiae Montis Odilie voorkomt. Zie mijn *Inventaris*, III, bladz. 374.

September.

5. Anniversarium domini THEODORICI ROBINI et fratri sui HENRICI, presbyteri, qui Theodorus legavit ecclesie nostre viginti quinque florenos Renenses in usum dicte nostre ecclesie. Obiit anno domini 1397.

6. Anniversarium domini JOHANNIS GELLEN et suorum parentum et precipue patris, de quo presentia habet duos aureos, unum ad distributionem uti moris est, alterum pro celebrantibus.

7. Commemoratio WERNERI DE DASSELRE et sue uxoris JUTTEN, JOHANNIS eorum filij et LISE matris Jutten, in quorum omnium anniversario dabuntur ij solidi.

8. Anno domini 1465 in die nativitatis Marie obiit egregius dominus magister JOHANNES POLLART (1), utriusque juris doctor, huius et Sancte Walburgis Arnhemensis ecclesiastiarum prepositus olim, pro cuius anima parentumque suorum atque venerabilis domini THEODERICI POLLART (2) quondam huius ecclesie decani et Beate Marie Aquensis canonici. Et

(1) Zie aangaande Johannes Pollart Jos. HABETS, *publications, etc.* IX p. 319. Hij werd in 1443 door hertog van Gelre naar het hof van Savoye gezonden om eene gemalin voor diens zoon Adolf te verwerven. Zie FAHNE, *Bocholtz I*, abth. 2. bladz. 250

(2) Theodericus Pollart, kanonik van O. L. Vrouw te Aken, volgde Egmundus de Griend als deken van het kapittel van den H. Geest op; als zoodanig ontmoeten wij hem in oorkonden van 1433 tot 1440. In 1455 werd hij door eene bul van paus Eugenius IV met Johannes de Novo Lapide, deken van St. Servaas te Maastricht, gelast om het klooster van St. Elisabeth bij Nunhem te reformenteren en onder de congregatie der reguliere kanoniken van Windesheim te brengen. Zie G. D. FRANQUINET, *Invent. van het kapittel van O. L. Vrouw te Maastricht*, I. bladz. 86 Nota 2. Dederik Pollart komt nog in 1462 als kanonik van Aken voor, terwijl wij den hier genoemden Dederik genaamd Kraen in eene oorkonde van 1463 zagen optreden. De zegels der verschillende leden dezer familie Pollart, die wij bij onze nasporingen hebben aangetroffen, vertoonten eenen klimmenden leeuw, omringd door blokjes.

September.

THEODERICI, dicti KRAEN, sueque uxoris et prolium eorum, atque aliorum fratrum, sororum et benefactorum dicti domini Johannis servabitur anniversarium unum et circa festum Conceptionis B. Marie unum cum pecunijs et paniibus ut moris est. Pro quibus anniversarijs habet ecclesia nostra quatuor maldra siliginis hereditarie percipienda a pomerio situato in oppido Eikensi. Non est hic sepultus.

9. Anniversarium RUTHGERI DE AMER et RUDOLPHI generi sui de quibus habemus vj solidos de domistadio doliatoris iuxta ecclesiam nostram Sancti Spiritus.

Item eodem die anniversarium LISE filie RUTGERI DE AMER, TULE dicte Lise filie et eorum parentum, de quibus habemus viij solidos recipiendos ad cameram Rutgeri quondam sui patris, in platea calciatorum iuxta ecclesiam nostram Sancti Spiritus, tectam cum petris.

11. Anniversarium domini JOHANNIS DE HEIJDEN, pastoris Montis Odilie et canonicus huius ecclesie.

12. Anniversarium CATHERINE INGEN HULSS quondam famule domini Theodorici Clumpenmekers, decani huius ecclesie, que obijt 12 die Septembris anno 1531, pro quo anniversario ipsa Catharina solvit in prompta pecunia viginti florenos aureos semel; quibus viginti florenis aureis prenominatus dominus Theodericus Clumpenmeker super addidit residuas pecunias tali pia intentione quod pro anniversario ipsius Catherine presentia ecclesie nostre levabit annue unum florenum aureum, reliquum vero pro solvendo vino ad sacrificandam necessario ecclesie nostre applicabitur. Sepulta in choro B. Marie.

Dedicatio altaris sanctorum. Marie, S. Rumoldi. S. Nicolai et S. Helene semper post festum nativitatis Marie.

September.

Anniversarium magistri THEODORICI LAPICIDAE et CATHERINE VERKENS uxoris Volteri et eorum filij et ODILIE sue uxoris pro quorum anniversario habemus xxij solidos.

13. Anniversarium ELISABETH HYNXKENS de Weert et filii sui domini THEOBALDI presbyteri, qui obiit circa festum exaltationis S. Crucis. Et est sepulta prope sepulchrum domini Winandi Haecken ad latus altaris S. Silvestris. De isto anniversario habet presentia annuatim unum florenum aureum.

Anniversarium GODEFRIDI DE ELMPT et MECHTILDIS uxoris sue cum liberis eorundem ac BELE ancille predictorum.

14. Obiit CATHARINA UXOR GERARDI DICTI DES MEYWEN, que legavit pro anniversario xij den.

Anniversarium domini IUDOCI LAMERZ, capellani huius ecclesie, unde presentia habuit semel sex gryffones; sepultus est ante altare S. Spiritus infra duos sarcophagos, anno domini 1494.

15. Anniversarium MECHTILDIS KUPERS, patris ac matris ac amicorum suorum, fiet in quatuor temporibus annuatim quorum nomina habentur in Februario 24 et in Maio 26.

Anniversarium domini GERARDI DE MUGGENBROICK canonici huius ecclesie fiet in quatuor temporibus vel circiter ut supra in Februario 21 et in Martio 14.

16. Anniversarium JOHANNIS DE RODINGEN fiet in quatuor temporibus vel circiter ut dictum est supra in Februario 21 et in Martio 14.

Anniversarium domini JOHANNIS DE MONTE, canonici huius ecclesie. Vide in Maio 16.

September.

19. Anniversarium HERMANNI DE VIRSEN et sue uxoris AGNETE, de quo habemus quindecim florenos Gelrenses, conversos in hereditarios redditus.

20 Commemoratio AGNESE et GERTRUDIS DE WESSEM SOFORUM, de quibus habemus dimidium antiquum schutum uti in commemoratione Marcelli de Wessem, suorum fratris et Helwigis. Vide supra in Aprili 5.

22. Anniversarium GODEFRIDI DE KESSEL dicti et CATHARINE uxoris sue, pro quorum memoria habet presentia annuatim sex solidos super domum Henrici dicti Zijben soen.

Anniversarium JOHANNIS PELLIFICIS, parentumque suorum.

23. Anniversarium CHRISTIANI EFGS et uxoris sue prioris, de quibus habemus unam marcram. Et HENRICI TESSERS sui filij et uxoris sue BELE.

24. Anniversarium domini JOHANNES DE ZELSTADEN (1), cum fratre suo ARNOLDO ac parentibus suis de quo habemus vj solidos.

Anniversarium HENRICI PANHEDELS, de quo habemus xij florenos Arnhemenses, et eius uxoris MARIE de qua habemus unam marcram, super domum Clompenmekers op den Dryes.

---

(1) Johannes de Zelstaden of Zeelsteden was rector van het altaar dat in de kerk van St. Odiliënberg ter eere van de H. Maria Magdalena gesticht was; in die hoedanigheid gaf hij in 1400, uit hoofde van het schenden dier kerk (*propter violationem ecclesie*), zijne toestemming tot de verplaatsing van dat altaar naar de kerk van den H. Geest te Roermond. Zie mijn *Inventaris*, III bladz. 253. De toestemming van Jan van Beijeren, bisschop van Luik, tot die verplaatsing was om dezelfde reden reeds in 1398 verkregen; het oorspronkelijke charter van dien bisschop is in 't bezit van den Wel Eerw. Heer Wolters, pastoor te Roosteren.

September.

25. Anniversarium domini JOHANNIS LUDINCK, presbyteri nec non ELISABETH matris domini Alardi Ludincks, canonici huius ecclesie, unde presentia habet annuatim unum florenum Geldensem.

Anniversarium CATHERINE uxoris THEODORICI DE GRIJNDE (1) junioris, et CATHERINE, filie prediche Catherine, unde habemus unam marcam annuatim super domum ligneam Arnoldi Neutkens iuxta domum suam lapideam sitam in der Zwalmherstraeten.

Anniversarium GERARDI HERMANS soen de Echt et GOEDULE uxoris sue, unde habemus annuatim dimidiam marcam.

26. Anniversarium domini JOANNIS DE EFFELT (2) et EMUNDI, patris sui, de quibus habet presentia annuatim quatuor grossos Tornenses antiquos cum dimidio a domo Conradi de Oetsenraede ac etiam unam Bibliam in pergamento scriptam.

28. Anniversarium domini ARNOLDI STAELS (3), rectoris altaris S. Michaelis in Sancto Spiritu, de quo habemus unum florenum Renensem de tribus infra scriptis de oppido Ruremundensi solvendum omni anno Lamberti secundum tenorem literarum, de sex florenis Renensibus, de quibus chorales habebunt tres et alios tres presentia.

29. Anniversarium domini JOHANNIS DRIVENER (4), investiti in Ormund ac suorum parentum, unde presentia habuit

(1) Theod. de Grijnde was schepen van Roermond en leefde omstreeks 1402.

(2) Jan van Effelt, priester, stichtte zijn anniversarium in 1403.

(3) Arnold Staels komt in eene oorkonde van 4 Junij 1471 als pastoor van Linne voor.

(4) Johannes Drivener komt als rector van het altaar van St. Mathijs in de kerk van den H. Geest voor in eene oorkonde van 24 Januarij 1525 en leefde nog in 1540.

September.

xx florenos in auro, qui sunt conversi in usus presentiarum, et fiet cum distributione uti moris est ecclesie nostre. Et sepultus est sub sarcophago domini sui Johannis Dryveners apud altare Sancti Mathie versus sinistram manum.

O C T O B E R.

1. Secunda feria post Remigij est anniversarium **WILHELDI DE MEGEN** et **ALEIDIS** sue uxoris ac **WINANDI HOOFTZ** et **GERTRUDIS** uxoris sue et **RODOLPHI** ipsorum filij, unde habemus sex solidos annuatim.

Anniversarium **THEODERICI** dicti **WILDE DE MERSEN** (1) ac **BELE** uxoris sue ac parentum suorum feria sexta post Remigij, de quibus presentia habet annuatim unam marcam.

2. Commemoratio **LAMBERTI DE KRAKA**, uxoris ac filiorum suorum nec non parentum, aliorumque amicorum suorum, in crastino beate Prisce virginis, de quorum commemorationibus habemus singulis annis quatuor marcas et quatuor denarios, et in qualibet commemoratione dabitur una marca pro presentijs canonicijs et alijs in choro presentibus.

3. Anniversarium **HENRICI** dicti **MAN**, qui legavit nostre ecclesie unam marcam annuatim.

4. Anniversarium domini **HENRICI HUGONIS** (2), canonici huius ecclesie, de quo habemus x solidos a domo quondam

(1) Onder de leden van den magistraat van Roermond komen twee personen van dezen naam voor; de eerste als schout van 1404—1414, de andere als schepen van 1457—1468.

(2) Hendrik Hughen werd, op voordragt van het kapittel, op 27 December 1392 door Wilhelmus Buser, kanonik te Utrecht en proost van het kapittel van den H. Geest tot de kanoniks prebende benoemd, die door het overlijden van Gerard van Muggenbroek was opgegaan. In de akte zijner benoeming wordt hij vermeld als: Henricus filius Petri Hugonis de Craka.

October.

Guitcoeps, modo Johannis Jaecken pistoris in der nederstraeten. Anno domini 1409.

Anniversarium fundatorum fratrum, sororum, benefactorumque fraternitatis Sancti Spiritus seu pauperum, unde habemus annuatim x sol. a domo Johannis de Monffort in foro quondam.

5. Anniversarium domini GOESWINI dicti VAN DER WOELMOELEN, presbyteri, parentum, benefactorumque suorum, nec non CATHERINE dicte VAN DER SLUYSEN, famule sue, parentum, benefactorumque suorum, de quo anniversario idem dominus Goeswinus dedit presentijs ecclesie nostre xxj solidos, quorum xij solidi sunt pro anniversario domini Goeswini et novem pro Catharina. De bonis istius domini Goeswini fundata est prima missa in ecclesia nostra, modo legitur finitis matutinis iuxta fundationem bulle.

7. Anniversarium domini JOHANNIS DE INCKEVORT, rectoris altaris S. Cornelij, de quo habemus annuatim dimidium florenum Gelrensem, xij albis denariis coloniensibus pro floreno computatis, ad domum Gerardi pellificis de Breempt op den Steynwech prope hospitale et alias dimidiis florenus transit pro anniversario domini Johannis van der Heyden.

Vide in Augusto 10.

8. Anniversarium UDE bagute, que legavit capitulo nostro semel vj florenos Gelrenses ad usus presentiarum.

9. Obijt dominus et magister ENGELBERTUS GOLTSTEIN, canonicus et scholasticus huius ecclesie, qui legavit unum florennm aureum annuatim pro anniversario suo; et est sepultus in choro S. Joannis Baptiste. Obijt 1494.

October.

10. Anniversarium THEODORICI DE WESSEM (1) qui legavit florenum Renensem. Sepultus in sacristia 1429.

Anniversarium JOHANNIS OLIESLEGERS et METTE uxoris eius, unde habuit presentia decem scutiferos philippi burgund. ad usus presentiarum expositos.

11. Anniversarium domini NICOLAI MANS presbyteri quondam investiti Montis Odilie, nec non HILLE et EETZE, uxorum Theodorici fratris sui, et cum eis fit memoria THEODORICI dicti MANS, patris sui et ELISABET matris sue; ut habetur supra in Martio 23.

12. Anniversarium domini MATHIAE VAN DER KRAKEN (2), canonici huius ecclesie qui reliquit presentijs viginti quinque Renenses vertendos ad annuos redditus, cuius anniversarium semel fiet in anno cum distributionibus, ut in anniversario domini Johannis Heyde. Obiit anno 1437, sepultus est extra chorum in dextro latere, 18 lapide.

13. Anniversarium RENERI GOLTSMET ac GOEDE sue uxoris et RUMOLDI eorum filij, pro quorum anniversario habemus annuatim quatuor petermannos Ruremundenses (3) antiquos.

Obiit GERTRUDIS ancilla domini WILHELDI DE ENDHOEVEN, unde habemus iij solidos.

Obiit GOESWINUS dictus VAN DER GRINT et uxor eius de cuius anniversario habemus sex solidos ultra pontem recipiendos.

---

(1) Bij oorkonde van 10 October 1429 schonk Dirk van Wessem den hier vermelden erfeijns tot het houden van zijn jaargetijde.

(2) Mathijs van der Kraken komt reeds als kanonik voor in 1397 en 1399.

(3) Peterman. Dit was een muntsoort in Brabant geslagen onder de regering van Joanna en Wenceslaus; zij werd zoo genaamd omdat zij op de voorzijde het borstbeeld van den H. Petrus droeg. Er is ons onder de Roermondsche munten geene bekend waarop het beeld van dezen heilige voorkomt.

October.

Obijt THEODRICUS DE DASSELRE, unde habemus ij solidos
a domo magistri Hermanni Loricarij de Ruremunda.

14. Commemoratio Zygewidis uxoris Tilmanni de Loer et
matris Zygewidis predicte in quorum anniversario dabuntur
vj solidi in Posterholt recipiendi de terra et prato Jacobi
mariti Ethen filie Johannis van den Brucht.

Commemoratio domini JOHANNIS KAWE (1), parentumque
suorum, ac aliorum suorum benefactorum et amicorum,
unde habemus xij solidos in curia beginarum de bonis
dicti Bersken recipiendos.

15. Obijt BEATRIX uxor magistri Arnoldi de Lydrop,
que legavit altari Beati Theobaldi xij solidos excipiendo
de una pecia terre apud Lydrop situata iuxta Verhillen lant.

16. Anniversarium domini PETRI SCRIVERS (2) alias LAM-
BERTI DE OYMAN, presbyteri et rectoris altaris S. Johannis
Baptiste, de quo habemus annue unum florenum Renensem
a domo Wilhelmi Grutters inder nederstraeten prope domum
quondam Pollartz, et fiet cum distributione ut moris est
ecclesie nostre, et prememoratus dominus ordinavit de
bonis suis unam missam decantandam semper die lune pro
se et suis parentibus, nec non omnibus fidelibus defunctis
super altari S. Jacobi.

Eodem die servabitur anniversarium ELISABETHE sue ma-
tris. Sepultus est prope primam pilernam S. Jacobi.

17. Festum St. Marte, celebrabitur duplex in eccl. S.
Spiritus, per dominum GERARDUM GRIITER, canonici eius-

(1) Johannes Kawe vonden wij in eene oorkonde van 1558 als priester en
rentmeester van jonker Eduard van Gelre in het ambt Montfort vermeld.

(2) Peter Scrivers was vóór 1472 overleden.

October.

dem ecclesie instituum eodem modo cum presentijs, ut in festo Sancti Anthonij etiam per eundem dominum Gerardum cum semellis ordinatum.

19. Anniversarium **HENRICI DE MERSEN**, semper circa festum Omnium Sanctorum, qui obijt in vigilia Omnium Sanctorum; qui legavit capitulo ad usum presentiarum xx florenos Gelrenses semel.

20. Anniversarium domicelli **GODEFRIDI DE VLODROP** (1) et **CATHERINE uxoris sue van HERENSCREVERAIDE** et suorum parentum, de quo habuimus xiiij mald. siliginis semel, et legavit ad reformationem turris iij millia petrarum layacium. Non sunt hic sepulti.

21. Anniversarium domini **ALARDI TRIPPENMEKERZ** (2), canonici huius ecclesie et investiti ecclesie parochialis in Venrayd, unde habemus xij griphones ad usus presentiarum conversos.

Honorabilis viri domini **JOHANNIS DE NOVIOMAGIO**, decani huius ecclesie anniversarium et precipue sue matris **JOANNE** qui obijt in die undecim millium virginum et fiet cum distributione, et eorum filiorum, filiarumque ac benefactorum suorum.

24. Anniversarium domini **JOHANNIS DEULCKEN**, canonici huius ecclesie, rectoris summi altaris, unde habemus sex

(1) Godefridus van Vlodrop, zoon van Wijllem en van Elisabeth van de Weijer was heer van Leuth; hij wordt in het Necrologium van O. L. Vr. Munster te Roermond herdacht op den 21sten October, terwijl zijne echtgenoot Catharina van Raide aldaar op 25 Julij voorkomt.

(2) Als *rector* of *vicarius perpetuus* der parochiekerk van Venray vonden wij Alard Trippenmekers in 1452 vermeld; als kanonik komt hij in 1459 en 1445 voor.

October.

boddiferos supra domum suam situatam ante portam monasterij Beate Marie Virginis, qui obijt anno domini 1503.

Anniversarium ELISABETH STERCK de Urcaldenhoeven, de qua presentia habet sex gryfones semel. Obijt anno 1504.

25. Anniversarium GERTRUDIS HOEBOSCH de Roggel, que dedit duos florenos aureos semel et visitabitur sepulchrum eius circa ianuam turris et obijt anno domini 1527.

28. Anniversarium domini HUGONIS DE NETTEN (1), canonicus huius ecclesie, qui obijt in vigilia Omnium Sanctorum quod servatur quemadmodum anniversarium domini Johannis Heyde. In choro sepultus est.

Anniversarium domicelli JOHANNIS DE LOEN (2) et WALBURGIS DE MARSE uxoris sue, veri domini temporalis de Hinsberch, Lewenberch etc. nec non domini JOHANNIS DE LOEN, militis et MARGARETHE DE GENNOP parentis predicti domini domicelli; ac anniversarium omnium prolium eorundem, semper feria sexta ante festum Omnium Sanctorum, et fiet cum distributione scilicet in consuetudinem eccl. nostre, in vigilia et in missa, unde habemus duo maldra siliginis in Niel. Qui obijt anno domini 1438.

N O V E M B E R.

1. Anniversarium honorabilis domini et magistri GODEFRIDI DE HOECKLUM, rectoris scholæ eccl. S. Spiritus Rure-

---

(1) Hugo de Netten was ook keizerlijk notaris, in welke hoedanigheid hij in 1444 voorkomt. Zie mijn *Inventaris III*, bladz. 274.

(2) Dit is Johan III van Loen, zoon van Johan II en van Margaretha van Gennep; hij was gehuwd met Walburgis, dochter van Frederik graaf van Meurs en Sarwerden. Volgens KREMER, Akad. Beitr. I. bladz. 54 en 66 overleed Johan II op 24 Januarij 1438 en zijn zoon Johan III op 1 Mei 1445.

November.

mundensis, unde presentia habuit sex gryphones semel,
qui conversi sunt in usus presentiarum. Obijt anno 1487.

2. Commemoratio domini HENRICI DE BLYSIA, quondam
huius ecclesie canonici, qui legavit sex solidos, de domo
et domistadio suo sito iuxta finem ville.

4. Anniversarium domini THOME FABRI, canonici huius
eccl. et investiti de Elmpt, qui legavit pro suo anniversario
xx florenos Renenses ad redditus coemendos et fiet cum
distributione ut supra habetur de anniversario Johannis
Heyde in Maio 4. Obijt anno 1466 ipso die Leonardi.
Insuper legavit altari S. Rumoldi vij maldra siliginis in
Elmpt a curte dicto der Ridderhooff recipiend. ad usus
missarum in eodem altari celebrandarum. Et anniversarium
sue sororis JETTE que sepulta est apud eundem. Ipse autem
sepultus est iuxta eccl. nostre secundam pilernam sinistri
lateris navis.

5. Anniversarium TILMANNI SLEIJNANS ac CATHERINE uxoris
sue nec non Helene filie eorundem.

9. Obijt dominus THEODORICUS DE MIDDLEHOEVEN (1), quon-
dam canonicus huius ecclesie, unde habemus viij solidos
recipiendos de duabus marcis que recipiende sunt, scilicet
una in domo quondam sita iuxta puteum pellificum Rure-
munde et dimidia marca de domo domini Johannis de.....
et alia dimidia marca recipitur in Ruremunda.

12. Dedicatio altaris S. Michaelis, S. Trinitatis, S. Agneta
virginis, et Omnia Sanctorum, dominica post Martini epis-
copi et confessoris.

(1) Theodoricus van Middelhoven komt in eene oorkonde van 6 April 1322
als viceproost van Odiliënberg voor. Zie mijn *Inventaris III*, bladz. 228.

November.

Anniversarium PETRI dicti VAN GENEN BERGHEN et CATHERINE LUDINCKS uxoris sue, unde habemus sex florenos Arnhemenses.

15. Anniversarium domini JOHANNIS DE KESSEL, presbyteri et rectoris altaris S. Joannis Baptiste, nec non CATHARINE VAN DER BEECK matris eiusdem et fiet cum pecunia et pane ut ordinatum est in mense Maio 4 de anniversario domini Johannis Heyde, et fiet tribus temporibus anni, ut latius habetur in Maio 7. Sepultus est apud altare S. Martini in latere sinistro.

16. Anniversarium domini JOHANNIS DECKER qui dedit semel tres florenos aureos ad usum presentiarum, cum alijs pecunijs conversos, ut habetur in suo magno anniversario in Martio 7.

18. Obiit dominus HUGO DE RUREMUNDA, canonicus huius ecclesie, qui legavit sex solidos in anniversario suo, duos solidos recipiendos a domo dicti Hynken de Noede et quatuor solidos apud Posterholt de prato Gerardi Hoentz.

20. Anniversarium JOHANNIS DE MERSEN et eius uxoris BARBARE unde habemus iij solidos recipiendos ad domum dictam bey den Kacx et viij solidos in platea pellificis.

Festum presentationis Dei genitricis gloriosissime Virginis Marie, quod cadit vicesima prima mensis Octobris, ordinatum est capitulo consentiente per dominum JOHANNEM GELLEN, canonicum huius ecclesie, qui ad hoc dedit anno domini 1491 viginti florenos aureos Renenses in valore, conversos ad censum quem habet presentia de curte dominorum et fratrū Montis Odilie, sita in Melick, observandum solemniter sub dupli festo et fiet distributio omnibus dare consuetis, canoniciis duorum, aliis vero unius semelle

November.

existentibus a principio usque ad finem in choro sive in altari celebrantibus et interessentibus primis vesperis, matutinis, missis et secundis vesperis in qualibet predictarum horarum ; si quis autem in principio usque ad finem, ut prefatum est , interesse neglexerit , pro qualibet neglecta hora presentia hore neglecte assignata , sine remissione carebit, et semelle sic neglecte hebdomadarius tunc existens tollet et pauperibus scholaribus huius schole distribuit, salvo quidem, quod de illis qui neglecti fuerunt duos sibi reservare poterit pro suo labore, et istam distributionem idem dominus fundator quamdiu vixerat sibi facere reservavit.

22. Anniversarium **ANDREE STEINBITZERS**, de quo habemus annue dimidiā marcam.

23. Anniversarium **ELISABETH HADEWIGEN** (1) et **HENRICI DE DULKEN**, mariti eius, ac parentum eorum unde habetur annuatim dimidius florenus Renensis a domo dicti Johannis Woofts in platea Sancti Johannis.

24. Anniversarium **METTAE REMENSLEGRS** a qua habuit presentia sex gryphones semel, qui conversi sunt in usus presentiarum. Est sepulta apud Sanctum Sebastianum anno domini 1494.

26. Anniversarium domini **JACOBI SCRIPTORIS** (2) de Venrayd , capellani altaris S. Joannis Baptiste et suorum parentum, de quo presentia habet annuatim florenum Renensem , et fiet cum distributione ut moris est. Sepultus in ecclesia Regularium.

---

(1) Zij was vóór 1488 weduwe en leefde nog in 1499.

(2) Jacob Scriptor of Schrijvers komt in eene oorkonde voor van 8 December 1472 en in eene andere van 25 Februarij 1475.

November.

27. Dedicatio altaris S. Spiritus, S. Crucis, S. Christophori, tenetur dominica ante Adventum.

29. Anniversarium honorabilis viri domini JOHANNIS DE NOVIOMAGIO, decani huius ecclesie, parentumque ac sororum suarum, et fiet cum distributione ut moris est. Et fecit multa bona in ecclesia nostra, uti in suo testamento. Obijt anno domini 1494 in festo Andree, et alia que debent fieri pro septem pauperibus; illo die anniversarij uti in testamento, et de canonici residentibus.

D E C E M B E R.

1. Obijt dominus ALARDUS LUDINCK (1), canonicus huius ecclesie anno domini 1438, die secunda huius mensis, qui legavit pro iuribus et etiam pro sepultura Margarete sororis sue x florenos Renenses. Sepultus iuxta primam pilernam sinistri laterus ecclesie nostre.

3. Anniversarium domini RUTGERI DE WERT (2), quondam canonici huius ecclesie, unde habemus schutum antiquum ad domum Johannis generi Henrici dicti Schotten in der Hegstraeten.

Obijt PHILIPPUS DE HAMME, qui legavit vj den. brabantinos recipiendos in mansione Andree de Fune.

4. Anniversarium JACOBI MILTERS, qui legavit unam annuam marciam ad domum et super domum Beicks situatam in inferiori platea ad latus domus angeli, qui rogavit et

(1) Alard Ludinck, komt reeds in eene oorkonde van 1408 als kanonik voor.

(2) Rutgherus van Weert komt als kanonik in oorkonden van 1356 en 1362 voor.

December.

obtinuit a capitulo sepulturam pro se et eius uxore in eccl. nostra.

6. Anniversarium domini HENRICI DE ECHT, rectoris altaris S. Michaelis.

7. Anniversarium HENRICI LOERS et CATHERINE uxoris sue de quo habemus unam marcam.

Anniversarium egregij viri magistri JOHANNIS POLLARTZ olim huius ecclesie prepositi aliorumque suorum amicorum ut habetur supra in Martio 25, et fiet cum distributione ut moris est.

8. In festo conceptionis Beate Marie Virginis anno domini 1515 obiit dominus HENRICUS DE HOLTMOELEN, rector altaris SS. Luce evangeliste et Sebastiani, qui dedit pro suo anniversario duos florenos aureos annuatim et servabitur eius anniversarium eodem modo quo domini Johannis Gellen, circa festum purificationis Beate Virginis.

Anniversarium HERMANNI MULZ, dicti DE SCHUDDIGEN et CATHERINE DE MERSEN sue uxoris.

9. Anniversarium JOHANNIS DE BEECKHOEVEN (1) et GERTRUDIS DE WESSEM, uxoris sue. Vide supra 20 Sept.

Anniversarium JACOBI BRUERS et GERTRUDIS uxoris eius. Sepultus est apud Sepulchrum Domini.

10. Memoria domini JOHANNIS ALST alias ROEDER, rectoris altaris Sancti Luce evangeliste et patris ac matris, materterae ac benefactorum suorum, qui presentijs legavit xx florenos Renenses, conversos in Lyn supra curtim

(1) Jan van Beekhoven was schepen van Roermond en komt als zoodanig in oorkonden van 1419 tot 1423 voor; zijn zegel vertoont een schild, waarop vijf ruiten kruiswijze (1. 3. 1) geplaatst zijn.

December.

Johannis Hillen, qui etiam dedit ecclesie nostre urseum cuprium cum duobus canalibus pulchris ad lavandas manus in coena Domini. Et fiet cum distributione ut moris est in ecclesia nostra, et sepultura eius est apud altare S. Luce evangeliste. Obijt anno domini 1477.

12. Anniversarium magistri JOHANNIS DE BUSCO, canonici Eickensis, qui obijt ipso die Lucie anno 1491. Sepultus in oppositum sepulchri domini nostri et presentia de hoc habuit sex gryphones semel.

13. Anniversarium domini GERARDI DE MUGGENBROICK, canonici huius ecclesie et domini HERMANNI eius fratris, semper fiet in quatuor temporibus vel circiter ut dictum est in Februario 21. Et isto tempore obijt anno domini 1391 mensis Decembris die decimo quinto in aurora.

Anniversarium JOHANNIS DE RÖDINGEN celebrabitur semper in quatuor temporibus vel circiter ut dictum est supra in Martio 14. Sepultus est hic.

Anniversarium MECHTILDIS KUPERS, patris ac matris eiusdem, suorumque maritorum NICOLAI KUPERS et FRANCONIS LEUTMANS ac IDE Nicolai predicti et HILLE Franconis predicti conjugum defunctorum, nec non TULE DE BARLE, CATHERINE filie quondam Congundis sororis Mechtildis predictae ac GERTRUDIS filie quondam Franconis predicti.

14. Anniversarium domini JOHANNIS HEIJDE canonici huius ecclesie cum distributionibus ut dictum est in Maio 4.

15. Anniversarium METTE STOIX de Helden, quondam famule domini Arnoldi Brunix (1) nec non filij sui JOHANNIS,

(1) Arnold Brunix komt in eene oorkonde van 8 Augustus 1544 als oudste kanonik van 't kapittel voor.

December.

suorumque amicorum, servabitur semper feria sexta in adventu quatuor temporum aut alia die conveniente in hebdomada, de cuius anniversario presentia habet semel in prompta pecunia quadraginta florenos Hornenses, conversus in usus presentiarum in Lijn super bonis Dirck Timmermans. Sepulta est in choro Beate Marie Virginis.

16. Commemoratio domini **JOHANNIS DE HNE**, canonici huius ecclesie qui legavit in suo anniversario octo solidos.

17. Anniversarium **THEODORICI DE OSEN** (1), suorumque amicorum, servabitur circa festum nativitatis Christi cum distributione ecclesie nostre solita, qui dedit annue presentijs unum florenum aureum Renensem.

18. Commemoratio domini **HENRICI DE LOVANIO** (2), S. Servatij Traiectensis canonici, a quo habuit presentia iiii florenos Hornenses semel, qui conversi sunt in usus presentiarum.

19. Obijt venerabilis vir magister **JOHANNIS DE LOVANIO** (3), doctor prepositus ecclesie Xanctensis, anno 1438 die 23

---

(1) Dirk van Osen stichtte zijn anniversarium bij schepenbrief van Roermond in 1517 en leefde nog in 1519.

(2) Henricus de Lovanio komt als kanonik van St. Servaas te Maastricht voor in eene oorkonde van 1445. Zie FRANQUINET *Inventaris van O. L. Vrouw te Maastricht*, I, bladz. 219.

(3) Johannes de Lovanio stichtte bij testament van 18 Decemb. 1458 het klooster van den H. Hieronimus in de Lombardstraat te Roermond, en daarboven een kollegie genaamd *het Roermondsche huis* te Keulen voor acht studenten, zes uit Roermond en twee uit Erpel bij Keulen. Zie over hem Jos. HABETS, in *Publications etc. du Limbourg* IX, p. 313. Hij werd te Roermond in het midden van het koor der kerk van de Karthuizers begraven. Zie DION. CARTHUSIANI, *Opera minora* II, p. 360.

December.

mensis Decembris, qui legavit ecclesie nostre pro suo anniversario Bibliam nostram novam. In eius anniversario dabuntur presentie sicut domini Johannis Heyde. Eodem die servabitur anniversarium **SERVATIJ DE HAMUNT**, familiari predicti domini Johannis. Non sunt hic sepulti ambo.

20. Anniversarium domini **LEONARDI FABRI** (1), canonici et decani huius ecclesie, unde presentia habet annue unum florenum Renensem, op die stat van Ruremunde, hercomende van heer Dyrck Clompenmeker, deken zeliger; den die stat hem galt van eynen bant gelegen neven den dijck na den Bonenberch wart. Sepultus est in dextro latere summi altaris.

---

(2) Leonard Fabri of Smiets werd volgens KNIPPENBERG, *Hist. eccl. duc. Gelriae* in 1500 tot deken van het kapittel verkozen; als zoodanig komt hij nog in 1521 voor. Zijn opvolger was Dirk Clompenmakers, die wij van 1532 tot 1534 als deken aantroffen.

